

Délibáb

34. SZÁM

14
FILLÉR

TÓKÉS ANNA
(Arlen foto)

RÁDIÓMŰSOR
AUGUSZTUS 25 - 31-IG

É!

nak

világ-
nése.
övető
uáli-
felelő
ászat
e, aki
nép-
hadi-
ét az
velte.
meg
oldal,
olesó,

N
te
je
is
L:
ki

h:
se
er
k:
n:
al
el
s:

k
P
H
T
E
]

Édes a körte
(MFI felv.)

Napraforgószüret
(MFI felv.)

**MAGYAR
GYÜMÖLCSÖK**

Szedik a paprikát
(MFI felv.)

Kiszlány —
szőlővel

14

FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy hóra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1,50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefón: 14-23-39, 14-23-50.
Postatakarékpénztári beírási lap száma: 9244.

Valahol a Balaton sarkában

ret
(MFI felv.)

si lány —
szőlővel

Színházi örjárat

Kalocsai leányok

Szanyi gyerekek

Gyöngyösbokréta a Városiban

Ötven falu népe vonult fel a Városi Színházban a Gyöngyösbokréta előadásai alkalmával. Színpompás tarkaság, barnult magyar arcok sorakozása Paulini Bélának ez a vállalkozása. Egy darab magyar élet. A magyar falu szava, éneke, tánca és szokása jött fel a fővárosba és szólt a pesti aszfalt népéhez. A vörösrre tapsolt tenyerek és a zsúfolt nézőtér azt bizonyítja, hogy a rohanó pesti ember érzi, érti a falu szavát.

És jövőre és minden évben kíváncsi lesz rá.

Csurgónagymartoniak
körtánca

Kalocsai leányok

Délibáb

Bemutató a Kamara Variétében

A budapesti színházak közül a terézköruti Kamara Variété volt a legbátrabb: először vágott neki a szezonnak. Meg kell tehát elsősorban dicsérnünk a merész ugrásért. Hogy aztán az ugrás még remekül is sikerült, — a pontozóbírák okvetlenül a legnagyobb pontszámot adták volna rá — az még külön érdeme a meghitt kis színház igazgatóságának.

„Borúra derű”-t hoztak, amint azt a revű címe is mutatja. A sztár Szombathelyi Blanka, akit a Vígyszínházban láttunk még nem sok idővel ezelőtt. Aztán Amerikába utazott, majd itthon dizóz lett és az újságírás fáradtságos mesterségébe is nagy sikerrel köstölt bele. Izlett is neki. Az igazi világa azonban a színpad. Ez itt is bebizonyosodik, a Kamara Variété színpadán, ahol a legkisebb és legelhanyagoltabb jelenetben is művészetet ad. Iskoláslánykát, nagyvilági démont és falusi lánykát egyforma rátermettséggel és mesterségbeli tudással alakít. Vele nem csinált rossz üzletet a Kamara Variété. Nemsokára eljön az idő, mikor a közönség, „direkt” Szombathelyi Blanka kedvéért váltja meg a jegyét a Variété pénztáránál.

Ugyanezt a sok jót elmondhatjuk a táncos primadonnáról is. *Dolly Hopkins*t már a múlt szezonban kegyeibe fogadta a közönség. A gyönyörű alakú, aranyzóke táncosnő pedig tavaly óta még többet tanult. Új, művészi táncszámokat komponáltatott magának s olyan könnyűek, természetesekek a legnehezebb figurákban is a mozdulatai, mintha nem is táncolna, hanem mindennapi sétáját végezné. A muzsika lendíti a lábát és a melódiában felolvad minden mozdulata. Ugyancsak az elmúlt szezonból ismerősünk a lengyel tenorista, *Gerard Laboch* és *Sárosy Andor*. Kettősükbe azonban egy harmadik énekesnő is bekapcsolódott. Olyan terettedt vágnak ki, hogy no!... Hogy tovább folytassuk az ismerős nevek felsorolását, ott van még a pikáns arcoeskájú *Endrédi Gréte* és a pergő

Berezy Géza és Raffay Blanka

Szendy Lajos a zongoránál konferál

lábú, mosolygós *Darvas Marika* is. Új szerzemény *Berezy Géza*. Bonviván és hódító, réme minden féltékeny és felszarvazandó férjnek.

A humor igazi virtuóza *Szendy Lajos*, a zongora- és zenehumorista, aki a műsorban a konferanسیé tisztjét is ragyogóan látja el. Utóljára, de nem utolsó sorban írunk *Raffay Blankáról*, aki temperamentumos feketeségével mindenkit megsuggerált. Jókedvű, kedves színész-nő. Az artista szám kevés, de remek. Különösen az ördögös bűvész tetszett. A két *Tompson* ötletes és humoros formában végzi a legnehezebb és legidegfejtőbb produkciókat.

Ugy látszik, ezentúl Budapestén semmiféle ború sem árt, mert aki derülni akar, az beül a Kamara Variété nézőterére és kacaghat rogyásig és csapkodhatja össze a tenyerét pecsenyére pirosodásig.

Sárosy Andor, Boros Géza, Raffai Blanka (Bojár jelo.)

„Történelemóra.” Szombathelyi Blanka, Rudolf Erzsé, Zsombok Rózsa, Molnár Margit, Endrédi Gréte

A KOMÉDIA ORFEUM is megkezdte a színházi évadot. „Lassan a testtel” címen kacagató műsort állított össze. Tarka, vidám csokor az új revű, mert elejétől végig a móka, a zene, a tánc és a kacagás jegyében zajlik le. Természetes, hogy az idén sem a legfehérebb a műsor, sőt a pikantéria néha már a drasztikumba csap át. Teljesen jogosan írták ki tehát a színlapra, hogy „csak tizenhat éven felülieknek”. Ha tőlünk függne, legszívesebben azt írnánk: „csak harminc éven felülieknek”.

A vezérműködő **Barna Anci**, aki a „tévedések játéka”-ban már olyan nagy mester, hogy bizony nem egy a hasonló fajtából inasnak állhatna be mellé. Emellett csinos, kedves és kigyóbvölöen pikás. **Türk Bertó** régi ismerősünk. Weanerisch dalával már egy darab „speciális Pestet” jelent. **Misoga László** a csúnya komikus megszemélyesítője, nevethetünk is sokat rajta. A többiek is kitesznek magukért: **Rátkai Márton**, **Kompóthy Gyula**, **Balla Piri**, **Lorenc Márta** csak egy-egy kiragadott név az összeszokott együttesből.

Artistaszám is akad néhány. Élvezetesek, jók.

A DEBRECENI CSOKONAI SZÍNHÁZBAN Beleznay-Unger István társulata a „Fenséges szerelem” című énekes-táncos ope-

Barna Anci, Heltai Andor, Békefi Róbert, Simonyi Magda, Szalay Gyula. Komédia: Női kalauz (Wellisz felv.)

rettet mutatta be Szilassy Lászlóval a főszerepben. Unger István, aki maga is kitűnő bonviván, apaitanyait beleadott ebbe az operettbe. Pestről hívott meg — nem is olyan olcsó — vendégszereplőt, ragyogó díszleteket csináltatott és a társulata legjavából válogatta össze az együttest. De volt is siker! Szilassy csak megjelent a színpadon, a nézőtér már ütemes tapsal és „Szilassy, Szilassy-i-i, Szilassy-i-i-i!” kiáltással ünnepelte a rokonszenves amorrózót. Jó szórakozás volt; mindenkinek tetszett a dolog: a színházat szorongásig megtöltő közönségnek is, a bonviván sem haragudott érte és az igazgató sem panaszkodott a négy táblás ház miatt.

A darab maga nem nagy igényű, sőt! Ha a dajkánk annakidején ehhez hasonló mesét, nem hallgattuk volna végig szó nélkül. Mert trónörököséről, aki civilben montmartrei festő és királylányról, aki szerelmes

Radnóthy Éva, Szilassy László, Nagy Csilla és Szokoly Gyula. Csokonai Színház: Fenséges szerelem (Burg felv.)

ják, csilingelő hangja van és jó színész. Szubrettként **Nagy Csilla** ugrándozik a nézők közé. Szokoly Gyulával. Bájosak **Károly Ferenc**, **Hortobágyi Andor**, **Szigethy György** neve kíváncsokozik még dícsérőleg a tolvánok alá.

Sok-sok hasonló vidéki bemutatót látnunk!

Misoga László, Lorenc Márta, Tamás Magda, Balla Piri. Komédia: Fenséges szerelem. Slófoki Szép Heléna Orfeum:

pillanatában párizsi slóféna nő, ma már a gyermek táncos-remeknek sem lehet mesélni. **Szilassy László** már-már első számú férfikedvence lett a magyar színpadnak és filmnépszerű. Kedves, szimpátiás. **Radnóthy Éva** a rajongó kislányokat, akik azt mondják róla, hogy „cuki”. **Szilassy László** ilyen népszerű, de nem csak a főszereplő, hanem még le-

Déli
t. t.
t. t.

Illusztris német művész-vendége van Budapestnek: Müller Mária, a világhírű operanékesnő, aki békésebb időkre halasztotta amerikai hangversenykörútját és most hazamosabb ideig nálunk marad. Érdekes összehasonlítás a nagy művésznő keresete és életmódja között: a newyorki Metropolitan Operában kétezer dollár felléptidíjat kap esténként, de Európában is rekord-gázsija van. Ezzel szemben: Budapesten nem luxus-

szállóban, hanem belvárosi bútorozott szobában lakik, egész gardrobja két uccai, egy estélyi ruhából és két kabátból áll, ottthon vacsorázik kolbászt, papirból és személyesen viszi fel a fűszerestől minden nap a vacsorára való két kiló őszibarackot. Ezért nem akarnak hinni szemüknek a környék lakói, akik töprengenek:

Müller Mária Roubál Vilmossal az állatkerti hangversenye után

Titkos Hona

vajjon tényleg ő az? Ezúton megnyugtadjuk őket: tényleg Müller Mária a szorgalmas bevásárló.

Öregsülék, deli fiatalok és esőppségek szerepeltek az idén a Gyöngyösbokréta előadásain a Városi Színházban. Három generáció járta a csárdást, ropta a verbunkost és zendítette a szebbnél szebb régi nőtákat. A régen pihenő Városi Színház kulisszájának eseménye is van: három jalusi szépséget megkínáltak filmszerződéssel. Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy — egyik sem állt kötélnek.

Izgalmas úszóverseny játszódott le a napokban a margitszigeti partfürdőn: a három Vaszary testvér mérkőzött egymással. Piri, Jani és Gábor versenyeztek: ki ér hamarabb

Délibáb

„I
T
a
ho
né
tő
év
m
in
vé
cs
A
G
ai

célba. A győztes Gábor lett, akit ezért utóbb egészen szabadstílusú ökölvívőversenyben viszont a másik két Vaszary testvér győzött le együttes erővel.

Iveltszemöldökű, csúcsosajkú, fitos művésznek jelent meg a napokban a főkapitányság rendőri sajtóirodájában és arra kérte az újságírókat, hogy írják meg szerencsés kimenetelű autószeűtközésének történetét. Elmesélte, hogy zúzódott pozdorjává vadonatúj, sötétkék Kapitán kocsija és hogyan történt a menekülés az

„Pezsgős vacsora“ az Ujpesti Színházban.
Szilassy László, Moory Luey
(Bojár felv.)

izgalmas halálkanyarból. A rendőri riporter azonban nem azért fürge, hogy mindennek utána ne járjon. A legszemfülesebb újságíró „lennyomozta” a karambolt és végső megállapítása az volt, hogy a művésznőnek — nincs is autója. Tanulság kezdő művésznők részére: ne a rendőri botránykrónikákban akarjanak feltánni, hanem a szerepükben.

Két rövid színházi hírt: Patkós György visszavonta színháznyitási kérvényét, a Pódium megnyitását pedig nem engedélyezte a polgármester. Indokolás: A Gresham-pince helyisége, ahol a Pódium a főszezon alatt működött — tűzveszélyes.

Turay Ida

Zilahy Farnos Eszter, a kiváló zeneszerző, aki legutóbb az „Észak felé menetelünk” című indulójával aratott nagy sikert, elkészült új művével, amelynek címe: „Erdélyi induló”.

A Balaton partján nyaraló Kovács Károly vízipendlizése során érkezett Kenesére, ahol egyik hajnalig tartó este után fáradtan bandukolt panziójába. Derék barátai azonban alig várták, hogy elaludjon, kifogták a csaesikat a híres kenesei számfogatóból, kellő borralaló fejében felvitték a penzióba, a javában horkoló Kovács szobájába, majd dolguk végeztével ellátóztak. A Nemzeti Színház kitűnő művésze, aki csak másnap délben ébredt fel, megdörzsölte álmos szemét kétszer-háromszor is, majd farkasszem nézve az egyik csaesical, így szólt: Uristen, hogy kerültem én a Szent-ivánéji álomba?

Titkos Ilona Hódmezővásárhelyen vendégszerepelt, de nem elégedett meg a színházi babérokkal, hanem mellesleg kitanulta a fazekasmesterséget is. Nem is jött el addig

Kántor Bélát, az irodalmi körök népszerű előadóját a bukaresti magyarok két előadásra hívták meg. A kiváló előadóművész Ady, Babits, Kosztolányi, vitéz József Ferenc dr., Szabó Lőrinc, Móra Ferenc, Mécs László műveit interpretálta

Vásár
nyörű.
mázsa
nem h

A k
már n
csatlá
aki el
írja
gépíró
szerző
megva
könyv

A
miatt
fejéhe
ból ar
volna,
magá
Igy t
hossz
el az
hogy
meny

Ha
ne h
aki n
műfa
zolt,
műter
alatt

Tu
azért,
Bárk
erőske
a hu

Dé

Zilahy Irén
(Manusse foto)

Vásárhelyről, amíg egy gyönyörű, sajtókészítési, zöldséges, tulipános cserepet nem hozott magával.

A könyvtáros színésznők immár nagyszámú csoportjához csatlakozik Zilahy Irén is, aki elhatározta, hogy megírja úti élményeit. Irógép, gépirónó, kéziratpapír és szerződés a kiadóval — már megvan, most még csak a könyv hiányzik.

A nyári operettben szereplő szőke szubrett miatt vaskos sérteketek vágott a bankigazgató fejéhez a lenhajú, daliás földbirtokos. A dologból annak rendje és módja szerint párbaj lett volna, ha közben a művésznő el nem jegyzi magát egy — harmadik csinos fiatalemberrel. Így tehát a két bajnöv jobbnak látta, hogy hosszas jegyzőkönyvi bocsánatkéréssel intézze el azt a már amúgy sem időszzerű kérdést, hogy a csinos szubrett — melyiküknek a menyasszonya?

Ha már a vízipendlizésről megemlékeztünk, ne hagyjuk ki Tasnády Fekete Máriát sem, aki modernebb válfaját műveli ennek a nemes műfajnak. Ő ugyanis légitendlizésre vállalkozott, amikor a pesti és a neubabelsbergi filmműtermek között a következő három hónap alatt hatszor teszi meg az utat repülőgépen.

Turay Ida felmondott a szobalányának, azért, mert nagyon hasonlított a hangjuk. Bárki kereste Dusit, azaz Turay Idát, hiába erősködött a szobalány, hogy nincs itthon, a huzal másik végén egyre erősebbé vált a

hang: ugyan, művésznő, ne komédiázzék, minek tagadja le saját magát, miért nem mondja meg, hogy maga beszél? Turay a hasonhangú szobalányt elhelyezte a családnál és feladott egy hirdetést: hangutánzásra teljesen képtelen szobalányok sürgősen jelentkezzenek...

Az egyik szabadlári hangversenyrendező magyar nótáénekest keresett. Szigeti Sándorra gondolt, aki már a rádióban is többször szerepelt, jóízűen előadott régi nótákkal. Igen ám, de hogyan lehetne értesíteni? Mi a címe? Végre egy csomó izgatott telefonbeszélgetés után nyomára akadt Szigetinek, akiről most derült ki, hogy az éneklésen kívül polgári foglalkozása is van: nyomdász a „Függetlenség”-nél.

Tőkés Anna férjével, dr. Temesváry Ernő-

Szuéhy M. Emil, a kítűnő rendező, akinek nevét Berlinben és Varsóban is igen jól ismerik, ismét Budapestre érkezett

Szabó Ferenc, a váci piarista gimnázium tanulója első díjat nyert egy népdal szerzőmennyével

vel Tihanyban tölt néhány hetet. A művésznő azonban az ifjú költők még nyaralása alatt sem hagyják békében: vaskos verseskötelet nyújtott át személyesen egy fűzfapoéta, azzal, hogy Tőkés Anna szíveskedjék elszavalni azokat. A művésznő átadta a verseket az éppen jelen lévő férjének és kérte, mondjon rólok véleményt. Temesváry dr. elolvasott néhány kegyetlen sort, majd rezignáltan csak ezt kérdezte: ifjú barátom, mint orvos, vagy mint ember mondjak véleményt?

Ritkán van olyan nagy sikere egy kis „Pezsgős vacsora”-nak, mint az Ujpesti Színházban, ahol az Andrassy Színház mult szezonbeli kasszadarabja jó előadásban, szép kiállításban került a közönség elé. A főszerepeket Szilassy László, a Vígszínház tagja és Moóry Lucy játszotta. Lucy művésznő az ujbpesti premiér után nyomban leszerződött a Jakabffy Dezső színházhoz dunántúli stagióne-társulatához. A szerződést igazi pezsgős vacsorával ünnepelték meg.

Hattay Katalin

Délibáb

"Tahntt é
nirvce

légkaon - dta gvn né l r r l l l l

Hol volt hol

Szelezky Zitát, mindenki mosolygós, baba-
arcú üdvöskéjét mutatjuk be — a multban.
Ő sem a „Romeo és Júliá”-ban kezdte a
pályáját, hanem messze-messze . . . Ott vala-
hol, ahol minden mese elkezdődik.

*

Hol volt, hol nem volt . . .

Volt egyszer egy szöszkehajú, nagy-meleg
szemű Hamupipóke, aki egyszerre egy
nagy-nagy terembe került. A terem olyan
nagy volt, hogy szabad szemmel alig lehetett
látni a tetejét. Itt a félnék kislányra furesa
ruhákat aggattak és sok-sok ember szeme elé
küldték. De a végtelen embertömeg észre
sem vette a meghűzódó kislánykát. Ismeret-
len, igénytelen volt, nem figyeltek fel rá.

Inkáb
ruháb
mese
Egy
rázsló
és —
lány
az ar
nem
Sze
a Ner
és Né
nap
és Inn
Ké

Itt hol nem volt...

ygós, baba-
a multban,
n kezdte a
. Ott vala-
ik.

nagy-meleg
szerre egy
rem olyan
llig lehetett
yra furesa
r szeme elé
meg észre
it. Ismeret-
tek fel rá.

Inkább nézték a ragyogóbbakat, a pompásabb ruhában tetszelgőket. Mert akkor még, a mese kezdetén, olyanok is voltak.

Egy nap esoda történt. A mesebeli varázsló szeme megakadt az ijedt arcoskán és — hókusz-pókusz — aranyos ruhájú királylánnyá varázsolta. És a kis Hamupipőke az aranyos ruhában boldogan él, míg meg nem hal...

*

Szelezky Zita, mint akadémiai növendék a Nemzeti Színház színpadán statisztálgatott és Németh Antal, a színház igazgatója egy nap felfedezte, nagy szerepeket osztott rá és innen vezetett az út a „Romeo és Júlia”-ig.

Képeink Szelezky statiszta-korából valók.

Asztalos
Miklós

Két új darabot írt **ASZTALOS MIKLÓS,**

akinek tizenöt német színház játssza
jövőre az „Alterege” című vígjátékát

Asztalos Miklós dr.-ral beszélgettünk. Sikerekről, bukásokról, multról és jövőről. A rokonszenves fiatal tudós „Alterege” című történelmi vígjátékával evezett át a tudományos kutatás csendes, síma víztükréről a drámaírás háborgóbb, ide-oda hullámzó tengerére. A tehetsége azonban itt sem hagyta cserben, mert a Nemzeti Kamaraszínház szép sikerrel mutatta be a darabot, a közönség és a sajtó egyhangú dicsérettel ünnepelte Asztalos Miklós első színpadi megnyilatkozását.

Azonban ezeken a vizeken nincs megállás, egy pillanatra sem lehet megpihenni. Akit elkaptak a hullámok, azt sodorják tovább: új darabok, új sikerek, esetleg bukások felé. Így van ez Asztalos Miklóssal is. Az „Alterege” után jönnek a következő darabok.

Ezekről beszélgettünk.

— A következő színházi szezonra — kezdi beszámolóját Asztalos Miklós dr — két darabban készültem. Az egyik „Vidám szüret” címen kerül majd előadásra a Nemzeti Színházban. Lehet, hogy már szeptemberben, vagy legkésőbb október elején. Kedves, színes, gazdag, romantikus vígjáték. Az alapötletet *Lope de Vega* egyik darabjából merítettem. A kis ötlet-magot azonban terebélyes, nagy fává növesztettem és minden lehető romantikus díszsel teleaggattam. Prózában írtam meg a darabot és Liszt Nándor dr, akit mint kitűnő verselőt nem kell bemutatnom, adta hozzá játékos meseszerűségét rímeivel. Végeredményben tehát a spanyol romantikus darabból magyar mesejátékszerű verses történelmi vígjáték lett.

— És mennyit árulhat el másik darabjáról?

— Másik darabnak még csak ideiglenes címe van. „Quadrille”-nak kereszteltem, de sokkal jobban szeretnék magyar címet adni neki. Az is lesz a vége.

— És mi a darab lényege?

— Négyszemélyes kamaravígjáték. A csélekmény az idős férj — fiatal feleség és a fiatal férj — öreg feleség problémája körül bonyolódik. A megoldás sok-sok zürzavaron, akadályon keresztül alakul s végül is mindenki megtalálja a maga pártját: a fiatal férj a fiatal feleséget és az öreg férfi is megelégedetten fúzi karját az idősebb asszony karjába. A színhely mondané furdóhely, ahol az európai pénzarisztokrácia minden típusa megfordul.

— Hol kerül színre a darab?

— Még nem tudom. Az egyik nagy színdarabügynökség már tárgyal róla több magánszínházzal, de még végleges megállapodás nincs.

Ez a két színdarab azonban csak töredéke annak a munkásságnak, amely Asztalos Miklós írói útját jelzi. A színdarabíró, a kor követelményeinek megfelelően, kirándult a filmkönyvírás területére is. A Hajdu—Daróczy-produkció csak nemrég készítette el az „Igen vagy nem” című filmjét, melyet a szakkörök a legnagyobb elismeréssel fogadtak. Ennek a meséje is borotvaélen táncoló események sorozata, a látszatok, a tévedések vígjátéka. A főszerepeket Páger Antal, Jávor Pál, Muráti Lili és Szőrényi Éva játssza. Az írásban a segítőtárs Vaszary János volt. Az Asztalos—Vaszary-vígjátékhoz nyugodtan előlegezhetjük a bizalmat.

Ilyenformán Asztalos Miklósnak már a filmírásban is „multja” van. Természetes, hogy innen a jövőre fordul a szó.

— Milyen új filmre készül még?

— Bajor Gizi számára írok filmkönyvet. „Tűz”, vagy „Láng”, vagy valami hasonló címe lesz. Négyszemélyes kamaradramának szánom. Bajoron kívül Kiss Ferenc, Jávor Pál és Hidvéghy Valéria a főszereplők.

*

Az interjú keretén kívül kell megemlékeznünk az *Alterege* németországi sikeréről. Budapesten a Nemzeti Kamaraszínház műsorpolitikája miatt nem érhetette el a darab az ötvenes jubileumot sem. Pedig megérdemelte volna. Németország azonban nagyobb sikertérrel biztosított Asztalos Miklós történelmi vígjátékának. Schreyvogel, a „Kreml istené”-nek a szerzője fordította le a darabot és eddig négy nagy német színház játszotta. Frankfurtban a margitszigeti „Tell Vilmos”-ból jól ismert Hans Meissner rendezte. A darabnak olyan sikere volt, hogy a következő szezonra tizenöt német színház kötötte le, többek közt a drezdai és a müncheni.

Reméljük, hogy a németországi elismerés és siker után a magyar közönség is szívébe fogadja a fiatal magyar szerzőt és gondoskodik arról, hogy a magyar színpadon és a magyar filmgyártásban is elfoglalhassa az őt méltán megillető helyet. G. L.

Előfizetőinket okvetlen kérjük, ha a lakás-címük megváltozik, hogy ezt lapunk kiadó-hivatalának (Budapest, VII, Dohány ucca 12) jelentsék be.

A csé-
g és a
körül
varon,
s min-
fiatal
s meg-
sszony
y, ahol
típusa

y szín-
több
megállá-

ördéke
os Mik-
a kor
adult a
lajdu—
szította
melyet
ssel fo-
en tán-
atok, a
Páger
zörényi
Vaszary
igjáték-
zalmat.
már a
észetes,

önyvet.
hasonló
ámának
Jávor
lők.

egemlé-
keréről.
műsor-
arab az
megérde-
agyobb
lós tör-
„Kreml
a dara-
náz ját-
ti „Tell
her ren-
t, hogy
et szín-
lai és a

limerés
szivébe
ndosko-
on és a
assa az
G. L.

a lakás-
k kiadó-
ny ucca

libát

Petec a Film

NORMA SHEARER
(Metro felv.)

KÉSZÜL A FEDÁK-FILM A HUNNIÁBAN

Színhely a newyorki milliomos palotájának tetőtérassza. Egyik oldalon kőoszlopon nyugvó cserépfedeles pihenő, pamlaggal, ezzel szemben függőágy, köröskörül asztalok fonott kertiszékekkel, a háttérben a felhőkarcoló panorámája látszik. Kulissza nincs, mindent beépítettek.

Az asztalok mellett estélyiruhás leányok, szmokingos fiúk ülnek. Csupa fiatalember. *Cserépy Arzén*, a rendező megszólal:

— Próbálunk! A párok felállnak, a zongora ver néhány taktust, a tánc megindul, mire *Rác Vali* kiáll a középre, egy dalt énekel, a tánc lassan abbamarad, az ének után *Hajmássy Lajos* megszólalja *Rác Vali*-t, erre valaki ugratásként lemezt rak a gramofónra, megszólal a *Lohengrin* nászindulója, *Rác Vali* megállítja a gramofónt s a lemezt a terrasz nyitott oldalán kihajítja.

Rác Vali és Hajmássy Lajos (Déliab-film)

A jelenetet többször elpróbálják ének nélkül, azután felvétel következik. Ekkor már *Rác Vali* énekel:

*Még sohasem fájt a szívem őszi éjszakán,
Sírni sohasem tudtam igazán...*

Néhány kísérlet után a felvétel sikerült.

Fedák, Mészáros, Pethes (Déliab-film)

Mindez a Hunnia műtermében történik, ahol *Barabás Pál* „Hazafelé” című filmet forgatják. Ennek a készülő filmnek külön érdekessége, hogy főszerepét *Fedák Sándor* játssza s hogy két fiatal színész, *Mészáros Ági*, a Nemzeti Színház tagja és *Vilmos Hajmássy Lajos* a váznon itt mutatkoznak be a moziközönségnek.

Fedák az Amerikába vándorolt szegény asszony, *Hajmássy* a fia, *Rác Vali* a newyorki milliomos leánya, *Mészáros Ági* pedig Magyarországon falusi postamesternő, később az amerikai magyar fiút meghódítja.

— A film tartalma a *honbágy* — mondja *Barabás Pál*, a szerző. — Az egész cselekményt ez mozgatja, amíg a magyar föld visszacsalja kivándorolt gyermekeit. A munka jól halad, *Cserépy*, aki eddig számos külföldi és magyar filmet rendezett, kitűnően érti a dolgot.

A kitűnő *Ponday Dénes* a zene szerzője, aki *Martha Kiepurának*, *Zarah Leandernek* és számos magyar filmnek írt kísérőzenét megszólal:

— A zenei aláfestés kívül amerikai rumbát, slowfoxot és magyar dalokat írtam a filmhez. Az amerikai dalt *Rác Vali*, magyar dalokat *Fedák Sándor* és *Mészáros Ági* éneklék.

Folytatják a következő jelet próbáit. Amikor Rácz Vali a gramofonlemezt eldobja, az egyik becsipett vendég áll ki a közepre és szteppelni kezd. Az arra haladó inastól elveszi a töltött poharakkal megrakott tálcát s továbbtáncol. Majd megszédül, elbukik, a tálca csörömpölve esik ki a kezéből, az ital a kőkockás padlón szétfolyik.

— Ezt mosom fel én! — mondja Fedák Sári, aki ebben a pillanatban érkezik a műterembe, „beöltözve”, kopott, olcsó, pongyolaszerű ruhában.

Fedák Sári és Mészáros Ági a „Hazafelé” e. filmben (Déliab-felv.)

Vasary Piroska és Bilicsi Tivadar (Déliab-film)

— Csak jelteni jöttem, hogy készen vagyok — folytatja, — pedig talán csak órák mulva kerül reám a sor. Nem vagyok türelmetlen, bár kora reggel óta itt vagyok. Csináltam már mindent, olvastam, aludtam, öltözködtem, ebédeltem. Nagyon jól érzem magam itt, olyan szépen és simán megy minden, hogy öröm nézni.

Néhány perc alatt mindenki közelébe furakodik, akinek nincs dolga. Eleven, friss, jókedvű. Mindenkéhez szól valami kedveset. Nekünk azt mondja finom mosollyal:

— Egy szegény, árva színész ne nyilatkozzék! Menjén játszani!

Megkérdezzük, mit szól fiatal partnereihez.

— Mészáros Ági remek! — feleli. —

Nagyon tudok örülni, ha új, fiatal tehetséget látok. Szeretettel kell velük foglalkozni s melléjük állani. Hol lesz a magyar színészet, ha ezek meg nem nőnek? Fő, hogy tiszteljék a mesterségüket.

— Könnyű elindulni ezen a pályán — folytatja, — de beérkezni nehéz. Nem azért mondom, mintha egyáltalán be lehetne érkezni. Mert nem is lehet. Én sem érkeztem be! — mondja és kacag.

— Nem vagyok filmszínész, de ha mégis filmezek, csak olyan szerepet játszom, aminek van valami jelentősége és aminek eljátszása magyar szempontból hasznos. A mostani ilyen szerep.

— Nem is tudom még, milyen dalt éneklek a filmben...

A zongorista előkeresi a kótát s Váratjai Winkler Gyula, a film dalszövegeinek szerzője éneklé Fedáknak:

*Elindultam hazafelé
Szép szülőházamba...*

— Nagyon tetszik, nagyon szép lesz, de azért itt-ott változtatást szeretnék — mondja Fedák kedvesen. — A szöveg úgy végződik, hogy a szívünk visszatálál szép Magyarországra. Ezt talán úgy mondjuk majd, hogy Kis Magyarországra. S akkor Csontos az utolsó sort utánam éneklé, de így: „Visszatálál Nagy Magyarországra”. S azután én is még egyszer utána éneklek ezt a sort:

— „Visszatálál Nagy Magyarországra!” — Így lesz ez szép! — mondja csillogó szemekkel az örök-fiatal, nagy magyar színész.

Kállay István

VEGYES FILMHIRADÓ

Velencében Balogh László képviseli Magyarországot

Ottavio Croze, a velencei film-biennálé igazgatója táviratban értesítette Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsost, a Magyar Nemzeti Filmbizottság főtisztját, mint a velencei nemzetközi filmbemutató magyar delegátusát, hogy a nemzetközi filmbemutató szeptember elsején kezdődik s kérte, hogy Magyarország a legsürgősebben jelentsen be azoknak a filmeknek a címét, amelyekkel a filmbemutatóon résztvenni kíván. Az Országos Nemzeti Filmbizottság már korábban kijelölte a „Gül Baba” és a „Dankó Pista” című játékfilmeket, továbbá a Filmiroda által készített három kultúrfilmet, amelyeket a napokban útnak is indítanak Velencébe.

Az Ufa budapesti igazgatója Berlinben

Ernst Flieger, az Ufa budapesti igazgatója és a képviselő sajtófőnöke, Viktor Zwinz hosszabb időt töltöttek Berlinben, hogy megtekintsék a berlini Ufa

új filmanyagát. Rengeteg jelentős német filmalkotást tekintettek meg s ennek eredményeképpen 36 filmet választottak ki az 1940—41. idény számára. Lehetséges, hogy ez a szám az év folyamán még szaporodni fog, mert ha időközben újabb nevezetes és érdekes Ufa-film kerül a piacra, a budapesti képviselet ezeknek az előadási jogát is megszerzi.

A „Postamester” francia és német filmváltozata

Jelentettük már, hogy Puskin „Postamester” című világhírű elbeszéléséből az Ufa német filmváltozatot készített Hilde Krahl és Heinrich George főszereplésével. Most ugyanennek az elbeszélésnek francia nyelvű filmváltozata érkezett Budapestre, amelynek címszerepét Párizs egyik legkiválóbb színésze, a hatalmas termetű Harry Baur játssza. A film bemutatását érdeklődéssel várja a magyar közönség, részint azért, mert a jövőben kevés francia film kerül nálunk bemutatásra, másrészt pe-

dig amiatt, hogy a filmet Tourjansky rendezte.

Bemutatásra kész filmek

Az „Erzsébet” című nagy-sikerű Huszka-operett filmváltozatát valószínűleg rövidesen bemutatják. A gazdag kiállítású filmet az Imago

Hilde Krahl (Ufa felvétel)

Heinrich George (Ufa felv.)

vállalat készítette Karády Katalin, Tolnay Klári, Somlay Artur, Jávor Pál, Rajnay Gábor, Maklár Zoltán, Bilicsy Tivadár, Fenyvessy Éva szereplésével. Talán ez a parádés szereposztás az oka, hogy a filmet még be sem mutatták s máris több külföldi állam lekötötte az előadási jogát.

Tolnay Klári és Jávor Pál, az „Egy esők és más semmi” főszereplői (Mester film)

Délibáb

„Emlékszel?” Greer Garson, az „Isten vele, tanár úr!” felejthetetlen női főszereplője, aki ezzel a szerepével emelkedett a népszerű sztárok közé, nemrég fejezte be második nagy filmjét, amelyet nálunk „Emlékszel?” címmel adnak elő. Greer Garson, aki a romantikus és szentimentális *Misters Chips* szerepében hódította meg a világ mozikközönségét, új filmjében ugyanazokat a nézőket kacagtatja majd meg, akiket akkor megkönnyeztetett. *Robert Taylor* és *Lew Ayres* a partnerei ebben a fordulatban, merész, sokszor a bohózat határait érintő Metro-vígjátékban.

„A fekete lovas” című filmben a főszereplő *John Carroll* hajmeresztő, életveszélyes sportteljesítményeket végez, nemcsak szárazon és vizen, hanem a levegőben is. A lovashajszák során a californiai Columbiát majdnem merőleges falán kapaszkodott fel és a túlsó oldalon sértetlenül ereszkedett le lovával. Megjavította *Campbell* német Őrnagy 480 kilométeres gyorsasággal világrekordját, amennyiben autóját 500 kilométeres sebességgel vezette az úgynevezett Fehér szikla előtt, ahol a felvételek készültek. A filmet nálunk is bemutatják.

A magyar filmek nagy sikere a jugoszláv fővárosban

Belgrádban egyszerre öt mozgóképszínházban mutatták be magyar filmeket. A közönség érdeklődése impozáns volt, minden jegy elkelt. Két filmszínház a „Halálós tavasz”-t játssza,

Déliabál

Greer Garson és Robert Taylor az „Emlékszel” c. filmjükben (Metro felvétel)

három másik pedig a „Havi 200 pengő fix”, „Címzett ismeretlen” és „Nem lottam én életemben” című, Pesten is nagy sikerrel futó filmeket mutatta be nagy sikerrel.

Rövidesen új filmvállalkozás alakul. Egy Párizsból nemrég hazatért magyar filmes, magyar főkevvállalkozást hozott össze. Programja: a nagysikerű francia filmek nyomán, az új magyar társadalmi film megteremtése. A filmekben a fiatal magyar színész és rendezőgárda leghelmesebb tagjait foglalkoztatja. Programjának másik pontja: megteremteni a komoly magyar trükkfilmet. Ez különben komoly export-érdek is lenne.

Irene v. Meyendorff, a *Tobis* új szőke filmesillaga. Legújabb filmje Budapestre is eljön

Csontos Gyula

Érdekes hír bukkant fel a filmszakmában. Az egyik magyar köleszőnő ajánlatot kapott külföldről színes film gyártására. A film tárgya természetesen teljesen magyar, hiszen a külföldi vállalat arra gondolt, hogy a színes magyar népviselet gyönyörűen érvényesülne színes filmen. Az érdekelt vállalat egyelőre még nem adott választ, hiszen rengeteg dolgot meg kell még fontolniuk, míg vállalhatják a film gyártását. Mindenesetre nagyon érdekes lenne, ha a tervek valóra válnának.

Végzet

Gigli, a világhírű olasz tenorista évente rendszerint egy filmszerepet játszik. Új filmje, amelyet „Végzet” címmel mutatnak be, izgalmas, rejtélyes bűnügyi történet, amelynek érdekes meséje önmagában is leköti a néző figyelmét. Gigli a filmtörténet kezdetén gyilkossággal vádolják s a kalandok hosszú sora követi egymást, míg ártatlansága kiderül. Az már ráadás, hogy Gigli a filmben tizennégy válogatott nagy áriát énekel.

Zavaros éjszaka

A most kezdődő filmszezón első magyar filmjét egyszerre három nagy filmszínházunkban, a Royal Apollo, Corso és Scala mozikban mutatták be. A „Zavaros éjszaka” nem irodalmi igényű, de a maga műfajában mégis színvonalas filmalkotás. A bohózatba hajló vígjátékot ugyanis a eszelekmény mozgalmassága, a szereplők alakjainak élethű megrajzolása, a szellemes párbeszéd, a fordulatok játékos könnyedsége, a kitűnő színészek munkája és a tempós rendezés a hasonló tárgykörű régebbi jobb filmek sorába emelik. A történet este kezdődik s a bonyodalom

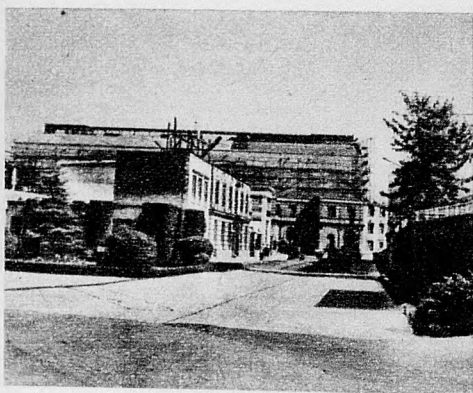
egy valóban zavaros éjszaka után másnap délelőtt tovább fokozódik, amíg a félreértések kiderülnek és a szerelmesek egymásé lehetnek. A játék azzal indul, hogy Tolnay Klári, a gazdag bankár leánya megszökik az eljegyzéséről, mert nem szereti Bilicsy Tivadart, a hozományvadász vőlegényt. A rózsadombi villában összegyűlt vendégsereg ámulva fogadja a hírt s a faképnél hagyott vőlegény a leendő hozományra előleget adó uzsorás, Makláry Zoltán társaságában a szökevény keresésére indul. Amíg az üldözők szállodában és mulatóhelyeken keresik az eltűnt menyasszonyt, azalatt a pestkörnyéki az országúton kedélyes autóskaund játszódik le s az ex-menyasszony, Tolnay Klári, megismerkedik Pataky Jenővel, aki a filmben a fiatal riporter szerepét játssza. Mindketten fegyelmezett játéktudással, rokonszenvet kelteve alakítják szerepüket. Bilicsynek és Maklárynak jutott a filmtörténet két humoros szerepe. Bilicsy dagadva áradó optimizmussal, Makláry passzív árnyalatú, száraz humorral szolgálja a mulattatást és vidámságot. Még két tehetséges fiatal emelünk ki: Hidvéghy Valériát és Várkonyi Zoltánt, akik a betörőpár szerepében összehangolt szép játékkal szolgálják a film sikerét. A kedélyes és mulatságos film szöveggönyvét Zalabéri-Horváth János írta.

Fegyverben a világ

Ennek a filmnek a főszereplője a háború, segédszereplői a fegyverek. Érdekes képsorozat mutatja be a hadiipar fejlődését az ijjak korszakától a mai időkig.

Megismertel a film a fegyvergyártás történelmével s a fegyvergyárak kulisszatitkaival. Azután a ma küzdő és semleges hadseregeket vonultatja fel, párhuzamos képét adva a különböző hadviselési módszereknek. Olyan történelmi háborús revű ez a film, amely a haditechnika fejlődésén kívül a közelmúlt eseményeit, a német hadsereg győzelmes hadjáratát és a magyar honvédség felvidéki felbonulását is megörökíti. A képekhez a kísérő magyar szöveget De Sgardelli Cézár alezredes, a kiváló katonai szakíró írta.

Élethű diszlet a Warner Bros műtermében

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

AUGUSZTUS 25-től 31-ig

VASÁRNAP

BUDAPEST I.

- 8.00: Ébresztő. Szózat. Hang-
lemezek.
- 8.45: Hírek.
- 9.00: Görögkatolikus egyházi
ének és szentbeszéd a főecsel
Szent Flórián templomból. A
szentbeszédet dr. Bába Miklós
esperes mondja. Orgonát Tótin
József dr.
- 10.00: Református istentisztelet
a Kálvin téri templomból. A
Prédikál Muraközy Gyula
lelképítész.
- 11.00: Egyházi ének és szent-
beszéd a Jézus Szíve templom-
ból. A szentbeszédet mise után
P. Varga László jezsuita atya
mondja. A templom énekkara
népénekeket ad elő. Az éneket
Deák-Bárdos György vezeli,
orgonát Faludi Béla.
- 12.20: Időjelzés, időjárás- és
vízállásjelentés.
- 12.30: Utry Anna és László
Inre magyar nótákat énekel,
kíséri Parkas Jenő elgányszene-
kara. Közben:
- 1.00: „A falu vasárnapja.”
Közvetítés a szabolesmegyei
Paszab községből. Beszél Bu-
dinszky Sándor. Hangfelvétel.
- 1.45: Hírek.
- 2.00: Hanglemezek. I. rész:
Zenekari művek. 1. Wagner:
A nürnbergi mesterdalnokok,
nyitány (B. B. C. szimfónikusok,
vez. Boult); 2. Liszt:
IX. rapszódia (Pesti karnevál,
berlini filharmonikusok, vez.
Schmidt-Isserstedt); 3. Res-
pighi: Róma fényői, szim-
fónikus költemény (milanói
szimfónikusok, vez. Molajoli).
II. rész. Szórakoztató magyar
hanglemezek. 4. Kaecsh: Rák-
közti megtérése (Sassy verse,
Kalmár Pál); 5. Clement Ká-
roly: Giling-galang (Gács De-
meter verse, Koréh Endre);
6. Hubay: Hejre Kati, csárda-
jelenet (hegedű: Ilja Livsa-
kov); 7. Kurucz János: Nádia,
dal (Szende Ferenc); 8. Lehár:
Szerenád (hegedű: Fritz Kreis-
ler); 9. Huszka: Bujdokolva
járok, dal (Horváth József);
10. Dienzl Oszkár: Liliomszál
(Szedő Miklós).
- 3.00: „Időszerű gazdasági ta-
nácsadó.” A földművelésügyi
minisztérium rádióelőadásoro-
zata.
- 3.45: Szalonötös. 1. Blon:
Galopp; 2. Lehár: Táncszvit;
3. Losonczy Dezső: Angol-
keringő és fox; 4. De Micheli:

Katonásdi; 5. Rózsavölgyi
Márk: Kesergő; 6. Aggházy
Károly: Magyar esték; 7.
Kemény Ákos: Ne sírj, angol-
keringő; 8. Stephanides Ká-
roly: Pierrot szerelmi vallo-
mása; 9. Boehmann: Paso-
doble.

4.30: „Arany János leánya.”
Rexa Dezső előadása. Köz-
művelődési előadásorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák
és ruszin nyelven.

5.15: Honvédműsor.

6.20: Szegedi Ernő zongorázik.
Dohnányi-művek. 1. Aria, 23.
mű; 2. Passacaglia, 6. mű;
3. Strauss—Dohnányi: Keringő
a „Denevér” c. operettből.

6.50: „Ars poetica.” Múrai
Sándor eszegeése.

7.15: Hírek magyar és román
nyelven.

7.25: Holéczy Ákos énekegyüt-
tese.

7.50: „Zivatar.” Vigjáték három
felvonásban. Wodehouse nyo-
mán írta: Szörényi Vera.
Rendező Barsi Ödön. Szemé-
lyek: Lord Clarence Emsworth
— Somlay Artúr; Sir Galahad
Threepwood — Mihályffy
László; Millicent Threepwood
— Tolnay Klári; Lady Con-
stance Keeble — Vizváry
Mariska; Ronald — Pataky
Jenő; Arthur Carmody —
Szabó Sándor; Sue Brown
— Ferenczy Marika; Beach
komornyik — Maklár Zoltán;
Mr. Baxter — Ung-
váry László; Mr. Pilbeam,
magán-detektív — Pethes Sán-
dor; Parsloe — Tihanyi Vil-
mos; Altiszt — Bánhidy Józ-
sef; Portás — Szőke Sán-
dor; Pincér — Kovács Ala-
dár. Az I. felvonás után kb.

8.20: Sporteredmények.
A II. felvonás után kb.

9.15: Lóversenyeredmények.

9.30: Hírek, időjárásjelentés,
hírek szlovák és ruszin nyelven.

Tolnay Klári

7.50

10.10: Bura Sándor elgányszene-
kara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.

11.20: Híres filmdalok. Hang-
lemezről.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12.00: A rendőrszenekar
játsszik. Vezényel Szöllössi Fe-
renc.

12.05—12.35: Levente rádió-
félóra. 1. Magyar indulók hang-
lemezről; 2. „Vidám esetek a
katonaleletből.” Borsos Miklós
előadása; 3. Magyar nóták
hanglemezről; 4. Üzenetek;
5. Magyar indulók hang-
lemezről.

3.05—3.30: Táncelemezek.

5—6.45: Az Országos Reformá-
tus Lelkesegyesület műsoros
délutánjának közvetítése a ko-
máromi regförmátus templom-
ból.

7.30: „Látogatás Rousseau-nál.”
Irta Váczy Lajos. Felolvassa
Bévay József dr.

8.00: Hírek, lóversenyeredmé-
nyek, hírek szlovák és ruszin
nyelven.

8.25: Vitéz Galánthay Jenő dr
hegedűl zongorakísérettel.

8.50: „Hét pere.” Ottlik Géza
elbeszélése.

9.10: Schubert-hangverseny
hanglemezről. 1. Rosamunda,
közzene (berlini filharmoniku-
sok, vez. Schmidt-Isserstedt);
2. VIII (Befejezetlen) szimfónia
(berlini filharmonikusok, vezé-
nyel Erich Kleiber).

9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

8—9.00: Azonos Budapest I. mű-
sorával. (8.45-kor hírek.)

9.00: Egyházi népénekek a
Szent Dömönkos rend kassai
templomából.

9.45: Hanglemezek.

10.00: Református istentisztelet
a kassai református templom-
ból.

11.00: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.

11.20: „Székely balladák.” Szik-
lay Ferenc dr előadása hang-
lemezekkel. A költeményeket
Kenéz Lilla adja elő.

12.05—12.35: Levente-félóra. Át-
vétel Budapest II.-ről.

Kb. 12.35—éjjel 12.15: Azonos
Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson,
9.125 kilohertzuson, 32.38 mé-
teren. Középeurópai időszámítás
szerint éjjel 12—1.20-ig és
1.30—3 óráig.

H É T F Ő

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.**
7.00: Hírek. Közlemények. Értend. Hanglemezsek. 1. Král: A volt császári és királyi eperjesi 67. gyalogezred díszindulója (katonazenekar); 2. a) Kertem alatt; b) Részeg vagyok, rózsám; Gémdaru, gémdaru, csárdások (Magyar Imre cigányzenekara); 3. Pécsi József: Katonavér, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 4. Krier: Éjjeli keringó (bécsi Bohém-zenekar); 5. a) A jó lovas katonának; b) Hazunk előtt mennék el a huszárok; c) Azért, hogy én huszár vagyok, katonanóták (honvéd cserkész őrsvezetői kar); 6. Profant István: Szechenyi-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor).
10.00: Hírek.
10.20: „Régi babonák — mai emberek.” Irta Horváth Barnáné. Felolvasás.
10.45: „Vaverka úr és társai.” Hűsz szomorú év vidám pillanatai. Irta Szombathy Viktor. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangzó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Tóth István magyar nótákat énekel. Dalok. Görög Tibor: Zug az erdő; népdalok: Kis pejlovam; Édesanyám is volt nekem; Simkó Gusztáv: Sirraszatók engem, orgonavirágok; népdalok: Réten, réten; A beszálló csárda fala; Sándor Jenő: Imádság már az is; Hoppe R.: Lakodalom van a mi uccánkban; Egressy: Ne menj, rózsám, a tanyára; Mészáros Pál: Kinn lakom én Kispérjésen; népdalok: Jaj, de szépen muzsikálnak; Csendesén, csak csendesén. Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János: 1. Kéler Béla: Csokonai-nyitány; 2. Ránky György: Magyar táncszvit; 3. Siede: Pátyol és esipke, szvit; 4. Ruzinkó

Nándor: Keleti szvit; 5. Újvári József: Harmatos rózsák, keringő; 6. Láng J.: Dalra, fiúk, induló.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, placi árak, élelmiszerárak.

4.15: „Világhírű képtárak.” 1: A velencei akadémia. Irta Csabai István dr. Felolvasás.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A rádió szalózenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Bekéné Madaras Gizella (fűtly). 1. Szűcs János: Kis katonák indulója; 2. Huber: Változatok (Madaras); 3. Strauss János: Művészet, keringő; 4. Fényes Szaboles: Tangó (Madaras); 5. Bullykay Akos: Balettzene; 6. Lehar: Nézz rám, keringő (Madaras); 7. Horváth: Én nem fogok utánad járni, slowfox; 8. Meyer—Helmund: Canzonetta (Madaras); 9. Pálóczi-Horváth: Los saracenos, pasodoble.

6.10: „A székely művelődés története.” Irta néhai dr. Buday Árpád egyetemi tanár. Felolvasás.

6.40: Hanglemezek. 1. Giordano: Caro mio ben, ária (Heinrich Schlusnus); 2. Mozart: Török induló (csembalo: Wanda Landowska); 3. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária (Szabó Lujza); 4. Schumann: Álmodozás (gordonka: Pablo Casals); 5. Verdi: Rigoletto, kettős az I. felv.-ből (Galli-Curci és Tito Schipa); 6. Liszt: Bolygó tüzek (zongora: Siegfried Grundeis); 7. Wagner:

B. Madaras Gizella
 5.15 (Párisi felv.)

A nürnbergi mesterdalnokok, részlet az I. felv.-ből (Helge Roswaenge és a berlini áll. opera zenekara); 8. Pugnani—Kreisler: Prelúdium és allegro (hegedű: Zathureczky Ede); 9. Puccini: Bohémélet, kettős az I. felv.-ből (Pertile és Pampanini).

7.15: Hírek magyar és román nyelven.

7.25: Hlászny Béla tangóharmonikaszámai.

7.40: „A fák díesérete.” Irta Nagy Méda. Felolvasás. A verseket Abonyi Géza mondja el.

8.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Cherubini: Az Abencerárok, nyitány; 2. Brahms: 1. (c-moll) szimfónia; 3. Dvorzák: A víziember, szimfonikus költemény; 4. Dohnányi: Szimfonikus percek.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Tánzeneközvetítés.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

11.15: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.40: Tinkó Margit magyar nótákat zongorázik.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hlászny Béla tánczenekara játszik.

9.20: „Arany János a szerkesztő.” Dénes Tibor dr. előadása.

9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Garabonciás diák voltam.” Flórián Endre előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Magyar katonaköltők.” Vályi Nagy Géza előadása és hanglemezek.

4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

A RÁDIO MŰSORVEZETŐI kitétek magukért, a Szent István napi események közvetítését érdekesen és hozzáértéssel oldották meg. Voltak kisebb hibák, de általában szépen sikerült a műsorösszeállítás.

*

KÁLLAY MIKLÓS, a kitűnő regény- és színdarabíró a Szent István heti műsorban mutat-

kozott be a „Liliomos királyfi” c. hangjátékával a rádióban. Kállay Miklós kitűnő érzékkel, korszerű hangulatfestéssel hozta a darabot mikrofon elé. A hangjáték minden mozzanata szervesen a közös cél szolgálatában áll: a hallgatók úgy kapja a darabot, hogy képzelete a lehető legkönnyebben és hibátlanul alakíthassa ki a szereplők hangján és a kísérőzenén keresztül a hangjáték eszelekményét és az alakok jellemét.

Délibáb

K E D D

BUDAPEST I.

- 8.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterend. Hanglemezek. 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarországot, induló (József nádor 2. honvédegylegrend zenekara, vez. Seregi Artur); 2. Lanner: Negédesen, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 3. Ujvári József: Éljen a magyar, induló (Mária Terézia 1. honvédegylegrend zenekara, vez. Pongrácz Géza); 4. Wagner: Jönnék a bosnyákok, induló (nagy fúvószenekar); 5. Kiss István: Minden este (Récesey Gyula verse, Kalmár Pál); 6. Sándor Jenő: Horthá Miklós katonája vagyok, induló (folyamosság zenekara, vez. ifj. Friesay Richard).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Az Ó- és Újvilág esodál.” Irta Kenez Sándor. Felolvasás.
 10.45: „Dívtudósítás.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Dánjel Honka zongorázik. 1. Verdi—Liszt: Rigoletto-parafraízis; 2. Liszt: a) Valse impromptu; b) f-moll etüd (La leggiezza); 3. Wagner—Liszt: Fonódal.
 12.40: Hírek.
 12.55: Hunyadi János énekel zongorakísérettel. 1. Liszt: Találkozás; 2. Kacsóh Pongrácz: Búcsúdál a „Rákóczi” c. daljátékából; 3. Makray László: Almodozás; 4. Huszka: Sohase járj olyan helyem (Eendrödi Sándor verse); 5. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart (Füredi verse); 6. Parasztnóta Kern A. feldolgozásában; 7. Jaj, szívem, mit gondolsz (Kern A. feldolgozása); 8. Czobor Károly: Lassan, lassan (Rajna Ferenc verse).
 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 1.30: Szórakoztató zene. Előadja a rádió szalózenekara. 1. Auber: Ércparipa, nyitány; 2. Saint-Saens: Lisszaboni éj; 3. Liszt: II. rapszódia; 4. Lehár: Zenei emlékek, egyveleg; 5. Rajter Lajos: Verbunkos, szvit. Hangfelvétel.
 2.30: Hírek.

- 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Artolyanhírek, piaci árak, életmíszérak.
 4.10: Gyermekdelután. „Aranyzólo” pinyóke.” Tiszafüredi népmese után írta Fáy Anna. (Ortutay Gyula gyűjtése.) Vezető Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Mursi Elek cigányzenekara. Közben:
 5.40: „Budapest mint tengeri kikötő.” Vitéz Bornemisza Félix, a m. kir. Nemzeti és Szabadkikötő igazgatójának előadása.
 6.15: „Erős várunk a nyelv.” Halász Gyula előadása.
 6.45: Kapi-Králik Jenő orgonál. Közvetítés a Deák téri templomból. 1. Waltherr Gottfried: Erős vár a mi Istenünk; 2. Pachelbel: Dícsőség mennyben Istennek; 3. Franck Cesar: Pastoral; 4. Kapi-Králik Jenő: Térj magadhoz, drága Sion; 5. Reger: d-moll toccata.

- 7.15: Hírek magyar és román nyelven.
 7.25: „Egy fényes nap Aradon.” Irta Rozsnyai Kálmán. Felolvasás.
 7.45: Solymosi Lajos jazzongora számai.
 8.00: „Látogatás a Szabolcs-megyei bokortanyákon.” Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
 8.25: „Parasztbeccület.” Melodráma egy felvonásban. Szövegét írta Targioni-Tozzeti és Menasci. Zenéjét szerette Mascagni. Szereposztás: Santuzza — Giannina Lombardi; Lola — Maria Castagna;

Kapi Králik Jenő

6.45

- Turiddu — Antonio Melandri; Alfio — Gino Lulli; Lucia — Ida Mannarini. A milánói szimfonikus zene- és énekkart Molajoli vezényli. Hanglemez.
 9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 10.10: Vidák József cigányzenekara muzsikál.
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.10: Táncelemezek.
 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.45—6.15: Ruszin hallgatóknak. Oszuszký Mária, ruszin népdalokat énekel zongorakísérettel.
 6.45—7.15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 7.35: Oláhne Vajda Júlia énekel zongorakísérettel. 1. Grétry: A pacirta (Hoór-Tempis Erzsébet verse); 2. Ardit: Parla, keringő; 3. Abt: Kakuk; 4. Lavotta: Két baba; 5. Káldy: Csalogány; 6. Tarnay: Te a tavaszt...; 7. Lisznyai Szabó Gábor: Tavasz dal.
 8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 8.25: A rádió szalózenekara.
 9.25: „Utolsó beszélgetés Mikszáth Kálmánnal.” Vécsey Miklós előadása.
 9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
 11.05: „A Felvidék és a török-kori magyar kereskedelem.” Komoróczy György dr. előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 3.25: Hanglemezek.
 3.50: Dr. Joóne Gavora Hilda énekel zongorakísérettel.
 4.10—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.
 6.45—7.15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
 7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁM MŰSOR

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

A FRANCIA NEMZETI RÁDIÓÁLLOMÁS július 18. óta újra működik a régi hullámhosszakon. Egyetlen újítás, hogy a műsorokban ezután nem szerepel semmiféle idegennyelvű hírszolgálat.

IGNÁCZ ROZSA kitűnően adott elő néhány régi, megkapóan szép magyar népballadát.

ERDEKES ÉS IDŐSZERŰ ELŐADAST tartott

Délibáb

a rádióban vitéz dr. Darányi Béla, a Futura al-elnök-vezérigazgatója a termésértékesítés új rendszeréről és feladatairól.

A RÁDIÓHALLGATÓKNAK egyre több nótájával lesz kedycévé Dötsch Zoltán. Legújabb két nótája: „Valamelyik ősi estén” és „Azért”. Mindkét kedves dal szövegét Esztergomi-Sárkány Sándor írta.

SZERDA

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények, Étrend. Hanglemek.
10.00: Hírek.
10.20: „Barangolás Kárpátalján.” Péchy Horváth Rezső előadása.
10.45: „Virágnyelv. legyezőnyelv és egyebek.” Irta Csiky Livia. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Flotow: Márta, nyitány (berlini opera zenekara, vez. Schmidt-Isserstedt); 2. Marschner: Hans Heiling, ária (Emil Schipper); 3. Verdi: Traviata, ária az I. felv.-ből (Eide Norena); 4. Popper: Mazurka (gordonka: Pablo Casals); 5. Ponchielli: Gioconda (kettős az I. felv.-ből (Gigli és de Luca); 6. Liszt: Tarantella (Venezia e Napoli), berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 7. Bizet: Carmen, virágária (Franz Völker); 8. Humperdinck: Jancsi és Juliska, esti ima (Elisabeth Schumann); 9. Wagner: Tannhäuser — zarandokok kara (berlini áll. opera ének- és zenekara, vez. Blech); 10. Járay István: Toccata (zongoraszólo); Jeanne Marie Darré); 11. Puccini: Pillangókisasszony, kettős a III. felv.-ből (Pertile és Fregosi). Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: Weidinger Ede szalonzene-kara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártólyambírek, piaci árak, élelmiszerek.
4.15: Százötven éves a „Pelekesi nótárius.” Ural Dezső előadása.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.45: „Legkisebb falvaink.” Kertész János dr előadása.
6.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Közreműködik Lenhardt Ilona (ének), I. Losonczy Dezső; Jazszimfonietta; 2. a) Lehár: Szeretni jó a „Szép világ” c. operettből; b) Millocker: Keringő a „Dubarry”

e. operettből; c) Strauss János: Ó szép május a „Matuzsálem herceg” c. operettből; d) Grothe: Keringős bálí éj; e) Polgár Tibor: Várom (Lenhardt); 3. Kazacsay Tibor: Egy humorista vázlatkönyvéből.

- 7.15: Hírek magyar és román nyelven.
7.25: „Az ipari légtalmi iskola szerepe.” Tisza Vince előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
7.40: „Katonanóták régen és most.” Kubányi György előadása. Közreműködik Hámorey Imre, az Operaház tagja, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
8.45: Küllügyi negyedóra.
9.00: Waldbauer—Kerpely vonósnyégys.
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
10.10: A rádió szalonzene-kara. 1. Suppé: Donna Juanita, nyitány; 2. Rixner: Rapszódia; 3. Stephanides Károly: Rokoko idill; 4. Huszka: Gül Baba, részletek; 5. Áts Tivadar: Mon ami, tangó; 6. Akom Lajos: Fönn a Rózsadombon, fox; 7. Sztatínay: Darumadár, angolkeringő; 9. Lehár: Lyuk, lyuk, lyuk, induló.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
11.20: Sárközy Gyula cigányzenekara muzsikál.
12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 7.25: Hanglemek. 1. Népdalátíratok Noszeda Károly feldolgozásában (vakok Homérosz ének-kara, vez. Schnitzl Gusztáv); 2. Strauss János: Cigánybaró, kinskerítő (Pátiria szalonzene-kar); 3. Hajdu—Aszlányi: Edes ha-

Hámorey Imre
(Vajda M. Pál felv.)

zám, ha meghallod szavamát (Ráday László); 4. Lehár: Vig özeveg, részletek (Kőszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula); 5. Böhme: Tarantella (trombita: Borst Rudolf); 6. Erdélyi Mihály: Nem vagyok én már az, aki voltam, slow (Latabár Kálmán); 7. Huszka—Szilágyi: Rózsám, fox (Angyal-Nagy Gyula); 8. Erdélyi Mihály: Az ember egy léha... angolkeringő (Honthy Hanna); 9. Box—Cox—Roberts: Horsey, horsey, fox (Hosvay-együttes).

- 8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
8.25: „Goethe és Magyarország.” Keresztury Dezső dr előadása. A verseket elmondja Fáy Béla.
8.50: Szórakoztató zene. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Eggyveleg Révffy Géza dalaiból. Összeállította és hangszerelte Serégi Artur (József nádor 2. honvégyalozred zenekara, vez. Serégi); 3. Schubert—Dohnányi: Valse nobles, keringő (zongora: Dohnányi Ernő); 4. Kodály: Hány János, közzene (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 5. Koudela Géza: Éj dal (Bárd Miklós verse, Nagykőrösi Ref. Tanítóképző ének-kara, vez. Márton Barna); 6. Fucsik: Firenzei induló (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő). Hangfelvétel.
9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „Szeptemberi szülői gondok.” Dr Lukácsné Andabázi Katalin előadása.
11.20: Szórakoztató lemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—12.10: Azonos Budapest I. műsorával.
12.10—1.20: A 21-ik honvégyalozred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.
Közben 12.40: Hírek Budapest I.-ről.
1.20—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25: Hanglemek.
4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

TÖKES ANNA, Uray Tivadar, Lehotay Árpád és Gál Gyula tolmácsolásában kaptak Maurice Maeterlinck finoman megírt drámáját, a „Monna Vanna”-t. Az elején kissé vontatottan indult az előadás, de hamarosan teljesen kitisztultak az alakítások. A szereplők egytől-egyet jók voltak. A rendezés a kitűnő Barsi Odón gyakorlati tudását dicséri.

KÖLCSEY FERENC százötvenedik születésnapját nem a legszebben ünnepelte meg a rádió. Összevissza egy irodalomtörténeti előadás hangzott el, de ez semmire sem adott teljes képet nemzeti imánk nagy költőjéről. Több olvasónk felkeresett bennünket a Kölcsey évforduló ügyében, sokan nehezményezték a műsorigazgatóság felelőtlenségét.

CS

6.40: É
7.00: H
rend. H
Ferenc
nyadi
ezred z
2. Sán
gány c
Kálmá
Német
zeneka
Fiala J
induló
Szöllös
Lakodó
Odeon-
zsef: I
Terézia
zeneka
10.00:
10.20:
ban.”
Károly
vasás.
10.45:
vasás.
11.10:
szolgál
12.00:
Időjár
12.10:
ben:
12.40:
1.20: I
állásjel
1.30: K
kara.
2.30: M
2.45: M
3.00: A
élelmis
4.15:
1. Sár
marty
mezék
4.45: I
hírek.
5.00: E
nyelven
5.15: A
Szirma
rok, or
canto:
renc:
Egon:
magáh
Elbűvö
Eisema
villam
Dénes

ÖRÖ

tök sz
detes
nak k
ség m
igazga
világp
gatói

Déliabák

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Fricsey Ferenc: Werth-induló (Hunyadi János 9. honvédegyleg-ezred zenekara, vez. a szerző); 2. Sándor Jenő: Húzzad cigány csendesen (Jávor verse, Kalmár Pál); 3. Wende: Német repülőinduló (fűvőzenekar, vez. Woitschach); 4. Fiala János: Gyere be rózsám, induló (rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc); 5. Lincke: Lakodalmi keringő (Dobri Odeon-zenekar); 6. Striczl József: Hazafelé, induló (Mária Terézia 1. honvédegyleg-ezred zenekara, vez. Figeidy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: 1. „Téli est a havasokban.” 2. „A gárból.” Somlay Károly elbeszéléseiből. Felolvasás.
 10.45: „Rabszolgasors.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Balalajkazenekar. Közben:
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 1.30: Kurina Sini cigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 4.15: Ruzsin hallgatóknak. 1. Sárkány Oszkár: Vörösmartty és Kölcsey; 2. Hanglemek.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
 5.15: A rádió szalónzenekara. 1. Szirmai Albert: Tánco huszár, operettnyitány; 2. Mericanto: Idill; 3. Farkas Ferenc: Tarantella; 4. Kemény Egon: Nem megyek többé magához, tangó; 5. Marchetti: Elbűvölés, lassú keringő; 6. Eisemann: Negyvenhatos sárga villamoson, fox; 7. Zakál Dénes: Csókos a te szád, tangó;

8. Móry J.: Spanyolhon, pasodoble. Közben:
 5.40: „Anyagzalkodás az építőiparban.” Riva József iparügyi miniszteri műszaki tanácsos iparügyi előadása. Felolvasás.
 6.15: „A rák gyógyítása.” Czunft Vilmos dr egyetemi magántanár előadása.
 6.45: Kedvelt hanglemek. 1. Csajkovszkij: Diótörő, szvit, nyitány (berlini szimfónikusok, vez. Borchard); 2. Loewe: Az óra, dal (Karl Schmitt-Walter); 3. Hubay: A cremonai hegedűs (hegedű: a szerző); 4. Yradier: La paloma, spanyol dal (Rosita Serrano); 5. Strauss János: Perpetuum mobile (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 6. Cortopassi: Romantikus slow, filmdal (Tito Schipa); 7. Heinemann—Ilniczky: Majd egy éjszakán, tangó (Rózsa Annie); 8. Vojvoda N.: Sörös hordó, polka (vidám falusi zenekar).
 7.15: Hírek magyar és román nyelven.
 7.25: Pertis Pali zenekara keringőket és dalokat játszik.
 7.45: „Kolozsvári gyermekkor.” Cs. Szabó László dr előadása.
 8.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Dohányi Ernő. Közreműködik Ditrői Csibé József (zongora). 1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány; 2. Schumann: Hangverseny-darab (Ditrői); 3. Mozart: D-fur szinfónia (K. 504); 4. Frank: Szimfónikus változatok (Ditrői); 5. Liszt: Mefisztó-keringő.
 9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszín nyelven.

Dohányi Ernő

3.10

- 10.10: Lugossy István tárogatózik a stúdió kertjéből. 1. Kodály gyűjtése: Magos a rutafa; 2. Kerényi György gyűjtése: Nem arról hajnallik; A csanádi legények; A cseroldalt; Mit búsulsz, kenyeres, kuruc dal; Amott kerekedik, kuruc dal; Sárkul a falevél; Kacsóh: Furulyanóta a „János vitéz” c. daljátékából.
 10.25: Ifj. Gáspár Lajos és Károly cigányzenekara muzsikál.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.25: Táncelemek.
 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 4.15—4.45: Film- és jazz-számok hanglemezzel.
 7.45: Pertis Pali cigányzenekara.
 8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszín nyelven.
 8.25: „A newyorki magyar könyvtár.” Paikert Géza dr előadása.
 8.45: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Suppé: Boccaccio, nyitány; 2. Egyveleg Csajkovszkij műveiből. Urbach feldolgozása; 3. Lehár: Cárveies, részletek; 4. Pécsi József: Románc; 5. Wissmüller Mihály: Magyar induló.
 9.45: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
 11.05: Szlovák hallgatóknak: „Ostromzár a nemzetközi jog megvilágításában.” Kovácsik János előadása.
 11.20: Hanglemek. Szlovák népdalok.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 3.25: A Kassai Szalonyvolcas műsora.
 4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson. 9.125 kilocikluson, 32.80 méterter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

ÖRÖMMEL HALLOTTUK, hogy a rádióelőfizetők száma lényegesen szaporodott. Ezt az öröndetes tényt a napi események rohanó problémáinak köszönheti a rádió. A megnövekedett közönség megnövekedett feladatokat is jelent a rádió igazgatósága számára, mert csak így tudja a világpolitikai viharok lecsendesedése után hallgatói táborát megtartani, sőt még jobban növelni.

✱

A RÁDIÓ NAPI MŰSORÁBAN határozottan esést tapasztalhatunk. A hallgatóság nem győz eléggé könyörögni: több szórakoztató műsorszámot adjanak. A szórakoztató műsorszám természetesen nem kizárólag táncelemeket jelent, habár ezekben is nagy a hiány. Felolvasás, előadás, közvetítés is lehet szórakoztató, ezt a műsorszakértő urak is jól tudják, miért nem álltanak tehát be naponta effajta számokat.

PÉNTEK

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrénd. Hanglemezek. 1. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara); 3. a) Seprik a pápai uccát; b) Ha felmegyek...; c) Fiumei kikötőben, katonanóták (Honvéd Cserkész Őrszervezői kar); 4. Fiala János: Azt üzenté a babám, induló (rendőrzene-kar, vez. Szöllőssy Ferenc); 5. Kondor Ernő: a) Badaesonyi csárdás; b) Sárgarépa, kukoricacsó; c) Hol a kezéd, a balkezed, csárdások (Magyari Imre cigányzenekara); 6. Tóth Imre: Nemzeti lobogó, induló (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vez. Seregi Artúr).
 10.00: Hírek.
 10.20: Takarékoság a háztartásban. Román Istvánné előadása.
 10.45: „Az Erzsébet sósütdő.” Irta Wieszinger Frigyes dr. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Hímnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Bánáti-Buehner Antal: Bérees Kárpát, induló; 2. Lehár: Pesti nők, nyitány; 3. Strauss János: Új Wien, keringő; 4. Pongrácz: Tábortűznél (hegedűszólo: Hüfner Gyula); 5. Sándor Jenő: Palotás és friss; 6. Márk Béla: Királyhágón innen és túl, magyar ábránd; 7. Druschelzky: Ezred-induló 1818-ból (hangszerelte Fígedy Sándor). Közben:
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 1.30: Heinemann Sándor tánczenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
 4.15: „Híres kereskedők.” „A Vanderbilt-milliók.” Kislégi Nagy Dénes dr egyetemi magántanár előadása.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: A rádió szalonzenekara. 1.

Eisemann: Előjáték a „Miss Amerika” c. operettből; 2. Lehár: Kínai balettszvit; 3. Polgár Tibor: Ön tetszik nekem, fox; 4. Buday Dénes: Mondd, a szíved vár-e még, tangó; 5. Hinczky-Vértes: Szenyorita, spanyol fox; 6. Huszka: Van az úgy néha, angol keringő; 7. Beck Miklós: Cserebogár, fox; 8. Rózsavölgyi Márk: 1. magyar körtánc.

6.00: Sportközlemények.
 6.15: „Veesey Ferenc hegedül.” Előadás hanglemezekkel.
 7.15: Hírek magyar és román nyelven.

7.25: Toki Horváth Gyula cigányzenekara.

8.00: „A szellemi munka fokozása.” Irta Pongrácz Sándor dr. Felolvasás.

8.25: Szücs Stefánia dalokat énekel jazzhármass kísérettel. 1. Fényes Szabolcs: Erdélyi kastély — Egyszer még; 2. Horváth Jenő: Ma este nem gondoltam rád; 3. Szónyi Jenő: a) Te nem sírsz babám; b) Őszi szél; 4. Olivieri: Várok rád (Harasztos verse); 5. Eisemann: Nekem olyan mindegy már, dal a „Miniszter barátja” c. filmből.

8.45: „Találkozásom a kritikussal.” Jávor Pál előadása.

9.15: Haydn: G-dur (Katonai) szimfónia. Szimfonikus zenekar, vez. Knappertsbusch. Hanglemez.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: A Rajkőzenekar muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Szórakoztató zene. 1. Doppler: A két huszár, nyitány (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vez. Seregi Artúr); 2. Bellando: Barcarola (rádó szalonzene-

Jávor Pál

8.45

A MAGA NEMÉBEN nagyon érdekes előadást tűzött műsorára a rádió, szeptember 1-re. „Mikrofonnal az amerikai magyarok között” címmel Máthé Elek előadássorozatának első részét közvetíti. Úgy látszik, jó lesz a vasárnapi műsor, mert ugyanezen „Nótaszóval a Tiszamenten” címmel Ráday László érdekes előadása is szerepel a műsorban. Az előadóval együtt

utazunk nótaszó mellett tutajon a ruszin földtől Szegedig. Örömmel üdvözljük a színes, érdekes előadást.

*

KEDVESNEK IGERKEZIK Maklár Zoltán előadása. Goethe állatposztait mondja el „Rókafi kalandjai” gyűjtőcímmel.

kara); 3. Csajkovszkij: Olasz capriccio (koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 4. Seregi: Régi magyar táncok (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vez. a szerző). Hangfelvétel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.00: Toki Horváth Gyula cigányzenekara.

7.25: „Colombo, Ceylon fővárosa.” Keöpe Viktor előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hanglemezek. I. rész: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Egyveleg Lincke operettjeiből; 2. Micheli: Csók-szerená; 3. Waldteufel: Espana, keringő; 4. Wismar: Sír a hegedű, románc; 5. Richartz: Hölgyválasz, rheinländer; 6. Schmidseeder: Mi-caela, tangó; 7. Vienna: Miki-egér esküvője, fox; 8. Müller: Nagy szerelém, keringő; 9. Grothe: Tizenkét órákor, foxintermezzo. II. rész: Egyvelegek. 10. Dostal: Szer-vysz Bees, bécsi dalegyveleg (ének: Paul Hörbiger); 11. Amíról beszélünk, vidám indulóegyveleg (Dajos Béla zenekara).

9.15: „A római és az olasz építészet.” Dr vitéz Nagy Zoltán előadása.

9.45: Időjárásjelentés.

KASSA (259,1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Háziasszonyok tanácsadója: „Hogyan takarékoskodjunk?” Zemplényi Imre dr előadása.

11.25: Hanglemezek. Operett-részletek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A szlovák ifjúságnak: „Magyar költők szlovák nyelven.” Közlemények és hanglemezek.

4.15—5.15: Azonos Budapest I. műsorával.

5.15: „Népi hangszereink.” Manga János előadása néprajzi hanglemezekkel.

6.00—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

SZOMBAT

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00: Hírek.
10.20: „Apróságok Goetheről.” Irta Sándor Géza dr. Felolvasás.
10.45: „Mit nézzünk meg?” Constans császár bronz mellképét a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Erdélyi Gizella dr.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangzó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Mikulaj Gusztáv szalonzene-kara. 1. Lehár: Luxemburg grófia, keringő; 2. Kigyósi Árpád: Polonaise; 3. Nagypál Béla: Kislány, hallod a muzsikát; 4. Jacobi: Leányvásár, egyveleg; 5. Kemény Egon: Megbocsátom minden bűnöd, tangó; 6. Narciso: Mi ricordo, tangó; 7. Kemény Akos: A vidám kínai; 8. De Micheli: Canzoni D'Italia.
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vállásjelentés.
1.30: Hanglemek.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyambírek, piaci árak, élelmiszerek.
4.10: Ifjúsági rádió. „Kínese Kolozsvár.” Hangképsor. Irta és vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Ifj. Babrik János gitározik. 1. Ferrari: Indián tánc; 2. Ohkawara: Tömjén; 3. Schneider: Zenélő óra; 4. Mertz: Capriccio; 5. Maglio: La Cuyanita; 6. a) Délamerikai spanyol népdal; b) Tarrantella.
5.30: „Az időjárás.” Kenessey Kálmán dr m. kir. főmeteorológus előadása.
5.50: Budapesti Kamarakórus. Vezényel Paulovics Géza dr. 1. Bárdos Lajos feldolgozása: a) Már Kistilden; b) Kocsi, szekér; 2. Bartók: a) Bánat; b) Cipósütés; 3. Kodály: Székely keserves; 4. Nádasdy: Három út előttem.
6.10: „Az ezeréves magyar hadimesterség.” I. A honfoglalás korának magyar hadimes-

tersége. Markó Árpád ezredes előadása.

- 6.40: Bolgár vonósnegyes a magyar-bolgár művészesere keretében. Tagjai: Vladimir Avramov, Stojan Sertev, Stefan Magnev, K. Kuzsiszki.
7.15: Hírek magyar és román nyelven.
7.25: Hangképek a VI. nemzetközi balatoni sporttét megnyitő napjáról. Közvetítés Siófokról. Beszél Gecső Sándorné és Legeheyi József dr.
8.05: „Elbeszélés.” Harsányi Zsolt előadása.
8.30: Löversenyeredmények.
8.40: „Nyári kaland.” Zenés hangjáték három részben. Szövegét Irta vitéz Vadady Albert. Zenéjét szerzette: dr Fehér István. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Etelka — Haraszi Mici; Éva — Zimonyi Márta; Teri — Kéry Panni; Péter — D. Kovács József; Bandi — Matány Antal; Tűzoltóparancsnok — Rátkay Márton; Tűzoltóparancsnok — Z. Molnár László Férj — Radány Dezső; Feleség — Halmel Aranka; Kaulauz — Stella Gedeon; Portás — Bókay Ferenc; A rádió szalonzene-karát Bertha István vezényli.
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
10.10: Táncelemezek.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
11.20: Közvetítés egy slófoli étteremből. Horváth Jancsi cigányzene-kara muzsikál, Horti Lajos énekel.
12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.15—6.30: Budapesti Kamarakórus. Vezényel Paulovics Géza dr. 1. Veress Sándor fel-

Zimonyi Maria

8.40

dolgozása: Ez a kislány; 2. Adam Jenő feldolgozása: a) Elindultam szép hazámból; b) Atalmennék én a Tiszán; 3. Nádasdy Kálmán: A huszár; 4. Bárdos Lajos feldolgozása: Horthy Miklós táborában.

- 6.40—7.15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
7.25—7.50: Szomolányi János, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 1. Huszka: Darumadár fenn az égen; 2. Balázs Árpád: Gyere haza, kincsem; 3. Ráday László: Hányszor mondjuk azt egymásnak; 4. Népdalok: a) Sűrű csillag ritkán ragyog; b) Alma a fa alatt; c) Széles a Balaton; 5. Pfiusch: Nincs eserespes tanyám; 6. Revffy Géza: Hogyha ir majd édesanyám; 7. Szaucsek István: Megérett a repce; Végigmentem az ormódi temetőn, népdal; 8. Lányi Viktor: Rongyos a kend házávegy.
8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
8.25: Zenekari művek hanglemekről. 1. Bach J. S.: II. Brandenburgi verseny (berlini filharmonikusok, vez. Melicher); 2. Mozart: Esz-dúr szimfónia (K. 543. B. B. C. szimfonikusok, vez. Bruno Walter).

9.10: „Zenei élet Mátyás király udvarában.” Irta Haraszi Emil dr, egyetemi magántanár. Felolvasás.
9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „Erdélyi grafikusok.” Tóth Ervin dr előadása.
11.25: Hanglemek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—6.40: Azonos Budapest I. műsorával.
6.40—7.15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—12.10-ig és 1.30—3 óráig.

HATÁROZOTTAN SIKERÜLT a rádió évadzáró balatoni közvetítése. Közvetlen, ügyes és színes volt. Sok ilyenféle közvetítést kérünk.

KÉT ÉRDEKES ELŐADÁST kapunk szeptember első napjaiban. A nemrég elhunyt nagyszerű svéd író, Lagerlöf Zelma „Eszaki legenda” című játékát közvetíti a rádió Marchis György

átdolgozásában. A másik érdekesség: Bajor Gizi elmaradt előadását „A leveles ládám”-at szeptember 7-ére tűzte ki a műsorigazgatóság.

HORTI LAJOST, a kiváló magyar nőtáncosnő minél gyakrabban szeretnénk hallani. Utolsó szereplése is kitünően sikerült.

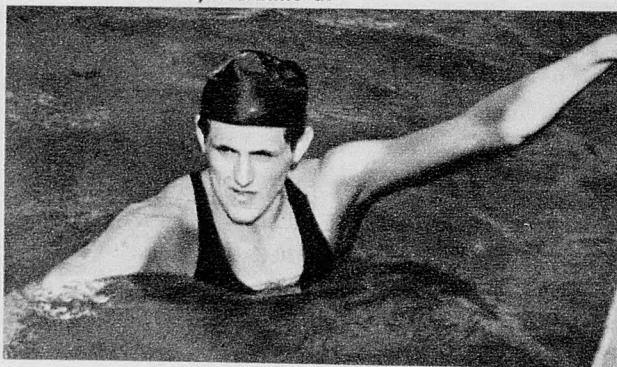
Délibáb

Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója is megtekintette a margitszigeti nyitott uszodában rendezett magyar úszóbajnokságokat. A Főméltóságú Ur mellett jobbszáron vitéz Nagybányai Horthy Istvánné ül

Hóry András titkos tanácsossal az élén a Zsófia sétahajón bizottság utazott Turnu-Severinbe a román kiküldöttekkel való tárgyalásokra. — A magyar delegáció a Zsófia sétahajón. Középen Hóry András titkos tanácsos

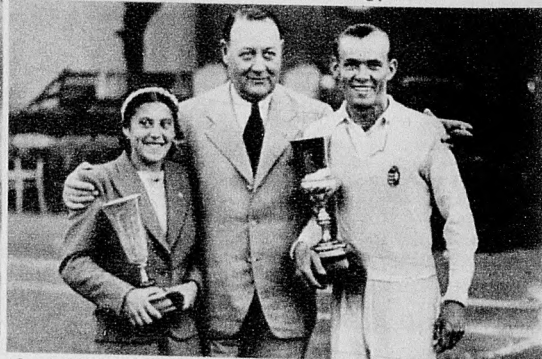
Tatos Nándor, az FTC kitünő úszója pompás idővel nyerte a 800 méteres gyorsúszás bajnokságát

Szentmiklósy Erzsike, a „Szent István Kupá”-ért folyó esti futballmérkőzések legfiatalabb nézője nyújtotta át a nyerteseknek az értékes nyefeménytárgyakat

Kelen János, a finn és svéd atlétikai versenyeken sikerrel szerepelt BBTE atléta nyerte az 5000 méteres síkfutás bajnokságát

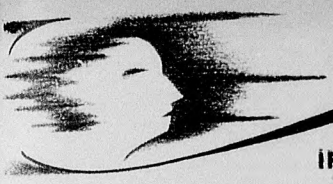
A gödöllői nemzetközi teniszversenyen Körmöczy Zsuzsi és Asbóth József, a két európai híru teniszező nyerte a Főméltóságú Kormányzói Pár díjait. Középen dr Jacobi szakosztályi elnök (MFI és Pobuda felelősei)

Serdü...
volt, tén...
tán apá...
mag, te...
tattal k...
az ölo...
valóság...
illatát...
— Ig...
nepélye...
Odan...
aztán...
gyerek...
szagol...
egy-eg...
imádtá...
a teás...
tot nel...
erre, c...
kép se...
kéje v...
megfej...

Nagy...
maim...
nappal...
amiko...
egy v...
ségek...
gyöny...
ténik...
meg...
szaká...
Cso...
szatér...
folyta...
böl t...
lattel...
nek...
éjszal...
idege...
berek...
ugyar...
volta...
megi...
minth...
a na...
Ap...
hogya...
piazz...
holdf...
egyf...
mibe...
ahol...
rűjé...
mind...
lotta...

M...
zét...
volt...
ezt

Dé

A FEJNÉLKÜLI LEÁNY

IRTA: MAJTHÉNYI GYÖRGY

Serdülő életem legzavarosabb korában volt, tél idején, hogy csomag érkezett a postán apám címére. Varsóból jött a kis csomag, tea volt benne és apám különös áhítattal bontotta ki. Megszagolta többször is, az ólomburkolatot vigyázva nyitotta ki és valósággal átszellemült, amikor a tea tiszta illatát magába szívta.

— Igazi orosz karavántea — mondta ünnepelesen.

Odanyújtotta nagyanyámnak, anyámnak, aztán gyorsan becsomagolta megint. Mi, gyerekek, csak ritkán és különös kegyként szagolhattunk bele. Átlag kéthavonként jött egy-egy ilyen csomagocska, mert apám imádta a teát és amikor a friss küldeményt a teásdobozba tették, akkor az ólomburkolatot nekünk adták. Eddig ügyet sem vettem erre, de most valahogy megkívántam, pedig kép se volt rajta. Azt hiszem, szürke címkeje volt s azon néhány sornyi — számomra megfejthetetlen — cirillbetűs írás.

Nagy belső lázaim voltak akkoriban, álmaim fényes uszályban jártak előttem, a nappaloknak is volt olyan varázslatos órája, amikor a menny a földre ért, a titkok egy-egy villanásra megnyíltak, végtelen lehetőségek tárultak fel s a szívem meg-megállt a gyönyörű rémülettől, hogy valami csoda történik előttem. Zavartan, kábultan fészkeltem meg magam valamelyik sarokban és az éjszakára bíztam mindent.

Csodálatos boldog éjszakáim voltak, vizszatéró álmokkal, amelyeknek nappal is volt folytatása, de ez inkább csak az emlékezésből telt ki, anélkül, hogy különösebb fordulattal szolgálhatott volna az éjszakai résznek. Zaklatott feszültséggel lestem tehát az éjszakákat, amelyek messzi földre vittek, idegen ég alá, más ruházatú és nyelvű emberek közé, akik között megmaradtam ugyanannak a tízenhároméves fickónak, aki voltam, éreztem kötöttségemet otthonomhoz, mégis vidámabban, szabadabban jártam, mintha ez volna igazi otthonom, nem a másik, a nappali.

Apám nagy könyveinek képeiből tudtam, hogy olasz ez a tájék, ez a viselet, ez a piazza, ahol álmomban jártam. Rendesen holdfényes este volt. Jobbról csodálatosan egyforma paloták sorakoztak, balról a semmibe szürkült minden. A fasorban jártunk, ahol padok álltak mindenfelé, az emberek sűrűjéből zengő, nevető beszélgetés repült fel, minduntalan meg kellett állnunk s egyre hallottam:

— Ah, itt az isteni Rovetta!

Mert Rovettával jártam a fasorban, a kezét fogtam és kissé felnéztem rá: magasabb volt nálam s bizonyára idősebb is kissé. De ezt mind csak most, utólag állapítom meg,

akkor nem gondoltam rá, nem volt fontos, hiszen úgy hozzá tartoztam, mint levél a szárához... Néha teljesen üres volt a faszor s akkor kedvünkre kergetőztünk, nevettünk, vagy leültünk valamelyik padra és énekel-tünk. Máskor meg a férfiak keringtek körülöttünk, hűzelgő szavakat, bókokat mondtak Rovettának és akkor Rovetta fölkelte és eltűnt az egyforma paloták valamelyikében. Félelem lopózott a szívembe, sohase tudtam, hogy melyikbe, de utána szaladtam, rendre nyíltak az ajtók előttem, termeken, folyosókon loholtam végig, de csak a nevetését hallottam hol innen, hol onnan és sohase talál-tam meg. Holtfáradtan ébredtem fel.

Előfordult, hogy a sétáló tömegben kellett őt megkeresnem. Ezernyi arc úszott el előttem. Néha azt hittem: ez a szöke lesz ő! Vagy az a fekete! Sokáig gyanakodtam egy kreol leányra, de annak meg a ruhája volt más, míg Rovetta mindig ugyanabban a szürke ruhában lépett álmomba.

Asszonyokat kérdeztem meg: nem te vagy Rovetta? Nevettek s én tudtam is miért. Rovettát csak úgy ismerhetem meg, ha ő jött el hozzám és kézenfogott: mert Rovettának nem volt feje! Ezért voltak a nappalaim olyan zaklatottak, ezért lestem azokat a pillanatokot, amelyekben úgy tetszett, megoldódott a titok, ezért hajszoltam képzeletemet csodálatos káprázatokba és vártam újra és újra az éjszakákat.

És azon az estén, amikor a teacsomag ólomburkolatát magamhoz vettem, az a megmagyarázhatatlan érzésem támadt, hogy a küldeményem nem varsói rokonainktól, hanem Rovettától való és a címke cirillbetűvel ő küldi üzenetét nekem. Hiába tudtam én azt, hogy Varsó és álmaim olasz piazzája két külön világ a valóságban is, érzésem mást mondott. Kisimítottam az ólomburkolatot, könyvembe préseltem és óraszámra betűz-gettem a rejtelmes címkét, mindig más és más értelmet lopva beléje. A hűs, fémes érintés Rovetta csupasz karjának hűvös-ségére, a szürke szín a ruhájára emlékeztet-tett. De milyen lehet a szeme? A haja? A szája vonala? Istenem, ha csak egyszer is láthatnám a fejét, az arcát, a mosolyát! És szorongva ébresztgettem magamban az éj-szakák minden részletét: hátha mégis rést találok a gomolygó álmok tömkelegében s azon kivillan az isteni Rovetta feje! Mert

ÉG A NAPMELEGTŐL
ARCA, KEZE, TESTE
MARGIT-KRÉMMEL KENJE
REGGEL, DÉLBE, ESTE

Déliháb

Ah,
itt az
isteni
Rovetta

szépnek kellett lennie, tündéri szépnek, miért is szólították volna isteni Rovettának, ha nem az? De ki ő, és miért nem láthatom? Miért csak előttem titok a szépsége?

És volt úgyis, mintha csak rokonként járnék mellette, mégis féltékenyen mindazokra, akik szólhattak hozzá, akik láthatták és nappal fogadalmakat tettem, hogy így-úgy megjavulok s ezt meg azt teszem, ha őt egyszer megláthatom, esténként pedig külön kegyként kértem az imáimban az álom istenétől — mind nem használt: Rovettának nem volt feje a számomra. Párnáimat az ágyam végébe raktam, fektemben másként igazodtam. Ez se segített. Sőt tán rontott is a helyzeten, mert néha napokig mást álmodtam, sivar ostobaságokat és Rovetta nem jelentkezett.

Húsvét felé aztán nagy izgalom keletkezett a házunkban: vártuk a varsói rokonokat. Sok szó esett arról, hogy milyen gazdagok és nagy megbeszélések folytak a fogadtatásukról, elhelyezésükről, pedig mindössze is két személyről volt szó: apám hugáról és annak a leányáról. Hozzám kevés jutott ebből az izgalomból, mert ebben az időben vándorreuma kínozott és takarókba burkolva ücsörögtem, vagy feküdtem a szobában, könyveim, játékaim között. Akkoriban leginkább azt játszottam, hogy a háromszögvonallal beleszúrтам egy-egy könyv lapjai közé, s amely szónál a háromszög megállt, azt kiírtam. Így összegyűjtöttem tíz-húsz szót, azokat mondatokká kerekítettem s azt mondtam: Ezt Rovetta írja nekem!

De volt fordítva is: én írtam Rovettának. Néha végzetes üzenetek kerekedtek ki ilyenformán és remgve olvastam:

— Meghalok, mert Arnoldót szeretem és nem lehetek az övé soha!

És ekkor napokig kutattam Arnoldó után s még álmaimban is az ő nevét kiáltottam.

Vagy:

— Éjjélkor a híd mellett várok rád, fegyver is legyen nálad...

Azon az éjszakán vad, láthatatlan kezek összekötöztek és bedobtak az örvénylő fo-

lyóba. Persze, a lábfájásom is hozzájárult ehhez az álomhoz.

Aztán egy este megjöttek a rokonok: Bor a néni és Júlia. Nagyon magamra hagyatva maradtam a szobámban. A pamlagon hevertem, a lámpát közelebb húztam magamhoz és papírból vagdostam ki mindenféle alakokat. Távobbb az ebédlőben, nagy zajongás volt, a nővérem hangját különösen élesen hallottam: tudtam, hogy megjöttek a vendégek. Az izgalom behullámozott hozzám is és arra gondoltam: hátha Rovetta érkezett meg? Semmi sem látszott lehetetlennek előttem, mindig csodákat vártam. Hirtelen elővettem a tea ölpapírját, izgatottan nézegettem a cirilbetűs címkét: hátha most meg tudom fejteni? Csodát akartam mindenáron. Összeszorítottam két vékony kezemet: Rovetta jelenj meg! Látni akarlak! Most, rögtön!

Határtalan izgalomban kivert a veriték, fájt minden tagom, s kiáltani szerettem volna, hogy könnyítsek magamon. Ekkor motozás hallatszott az ajtómon. Valaki beállt.

Magas, karesú lány volt, szürke útiruhában. Ez Rovetta! — gondoltam és lélegzetem elfűlt.

Tapogatózva, bizonytalanul állt egy darabig. Nem merem, nem is tudtam megszólalni. A fejét néztem csak, De még homályban volt. Aztán előre nyujtotta a két karját, tétován lépett vagy kettőt s újra megállt.

Olyan volt az egész, mintha álmodnám. Rovetta itt volt, csak ki kellett volna nyujtani a karomat utána és éreztem volna puha, hűs kezét. Már mozdultam is, de akkor sietve rontott be a nővérem:

— Júliám, itt vagy? ... No, vigyázz csak, majd vezetek.

A lány elmosolyodott, karjával nővéremre támaszkodott és idegen, szokatlan kiejtéssel azt mondta:

— Olyan furcsa... Van itt valaki a szobában?

— Gyuri fekszik itt. Hát nem szólt? — s előbbre tolta Júliát. — Hát fogjátok kezét!

A lámpafény most a lány arcára esett. Ekkor láttam, hogy világtalan.

Kétségbeesetten buktam vissza a párnámra, vad zokogás fogott el. Egész éjjel sirtam. Júliát nem engedték többé a szobámba és Rovetta kimaradt álmaimból. De nappal még sokáig gondoltam rá, akit nemcsak álomom teremtet meg tökéletlennek, hanem maga az élet is, hiszen ha fejet alkotott is neki, a legtündöklőbb ékességétől, a szemétől megfosztotta volt.

Vagyonok keletkeztek már bélyeggyűjtésből. Vásárolja meg az új, bővített kiadású Tolnai Bélyegalbumot több mint 3000 bélyeghellyel. Ára kemény kötésben 96 fillér. Az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi Tolnai Világlapja könyvesboltja, Budapest, VII, Dohány ucca 12 sz. Utánvétellel való küldés 75 fillérral drágább.

Délibáb

A közönség kérdez, a színész válaszol

Másfél hónapig a népszerűtlenség és ismeretlenség jótékony homálya mögé bújik a színész. A farszto színházi évad után a jól megérdemelt pihenés, a messzi hegyek hűvös fenyőerdős koszorúja, vagy az állítólag kék Balaton zöld vize várja. Leveleit „címzett ismeretlen” jelzéssel viszi vissza a posta, vagy a fővárosi lakáson halmozódik föl az illatos és színes borítékok tömege. Akad természetesen néhány „Könyveim átvizsgálásakor...” kezdetű legkevésbé sem szellemes hangú levélke is. Magam részéről főleg az utóbbiakkal dicsekedhetem, mostanában néhány ravasz úriember rózsaszín borítékban, gyöngyvirág illatú levélkében izeni nekem a fentieket, hogy biztosabb legyen benne, nem dobom félre és felbontom. Hát felbontani felbontom. Na de... Elvégre kezdődik a szezon, nekem a művészettel kell foglalkoznom, kicsinyes anyagi ügyekkel nem gyötörhetem magam. Néhány levélre azonban időközben felszaporodott postából kénytelen vagyok válaszolni, bélyegkímélés miatt, így nyilvánosan. Különböző színházi kérdésekről érdeklődnek, egyik levél furcsább mint a másik és körülbelül ugyanazt kérdezik. Egy ifjú hölgy a multkoriban megvádolt, hogy nem felelek őszintén. Hogy megkerülöm a lényegét. Ezt visszautasítom. Döntsön a nagyközönség, őszinte vagyok-e vagy nem. Ime néhány levél és a megfelelő válasz:

1. Jelige: „Könnyű nekik“. Ön ezt írja többek között: Milyen egyszerű élete van a színésznek. Este bemegy a színházba, lejátssza a szerepét, tapsolják, ünneplik, felveszi elsején a nagy fizetést, gyönyörű pálya, kevés fáradság, nagy haszon. Mondjuk, néha próbálnak is, de alapjában véve rengeteg szabadidejük van, jól fizetik őket. Bár mentem volna színésznek.

Válasz: Bár ment volna uram. Ön kelne fel korán reggel, borotválkozna, kilencre próbára menne, reggeli nélkül, mert ideges és

Könnyű nekik...

nem megy le egy falat sem a torkán. Kilencetől háromig tart a próba, a veszekedés, küzdelem a szereppel és az ellenvéleményekkel. Játartja a száját kilencetől háromig, hogy a torka bedagad, szaladgál és ácsorog, hogy a bokája megdagad, gondolkozik, hogy a feje feldagad. És dagad, duzzad a szerep is, mennél kevésbé tudja a szöveget, a szerep annál nagyobb lesz, fenyegetően kísértenek a sorok. Szóval háromkor hazamegy, az ebéd már kihűlt és különben is halálosan kimerült, úgyse tudna enni, viszont tanulni muszáj. Este előadás. Bekeni magát festékkel, az arcát teleragasztja szőrrel, izzad, lohol, tízenegykor kijön a színházból, holtfáradtan, gyorsan megvacsorázik, lefekszik, de nem

Sajnálom magukat...

tud aludni egész éjszaka, mert a késői vacsora nyomja a gyomrát, mint egy nagy kő az Ember tragédiája egyiptomi jelenetéből. Aztán egyik szerep a másik után. Csupa gond. Csupa munka. Önnek könnyű uram, nem nekünk.

2. Jelige: „Sajnálom magukat“. Részlet a levélből: Kedves művész úr, kimerítő és szörnyű lehet az a munka, amit végeznek. Tanulni, állandóan tanulni, mint egy iskolás-gyerek, a súlyos próbák, rohanások, izgalmak. Kész gyomorbadaj. És milyen hátatlan mesterség. Egy kis taps, egy-két megtisztelő sor az újságban és vége. Előadás után szomorúan hazamegy, a gyomra fáj a késői vacsorától. Csúnya élet...

Válasz: Ön csak ne sajnáljon bennünket. Elsősorban is ez hivatás és nem mesterség. Ami a fáradságot illeti, hát mondhatom, kényelmesebben ember nem élhet, mint a színész. Alszik félkilencig, vagy kilencig, kényelmesen megfürdik, megborotválkozik. Csak azért nem reggelizik, mert félti az alakját. Bemegy a próbára, csupa kedves, jókedvű, jóindulatú kolléga közé, átvicceli a délelőttöt, közbe-közbe próbál egyet és tanulgatja a szerepét. Tudja

Kis kíváncsi

ön, milyen öröm megtanulni egy szerepet, kibogozni, felépíteni. Milyen csodás jutalom a taps és az önelégültség művészi öröme: győztem az anyag fölött, megoldottam a problémát. Azután, ha vége az előadásnak, elmegy a színész egy kiskocsmába, remekül megvacsorázik, hazamegy, jól alszik és másnap talán egy új szerep várja. Micsoda öröm! Ön csak ne sajnáljon bennüket.

3. Jellege: „Cuki pofa”... rám azt mondják, hogy cuki pofa vagyok, csudajól után-

zok tanárnőt, meg ilyesmit, sőt a Sörli Templét is, pedig már elmúltam húszéves. Hogy lehetne színipályára menni, de hogy ne kelljen sokat tanulni, hanem hamar leheszen szerződésbe menni, meg hát karriert csinálni. Pista is azt mondja, csudatehetséges vagyok. Szóval mit ajánl?

Válasz: Kesztyűkészítést.

4. Jellege: „Kis kíváncsi”. Nagyon szépen kérem, szíveskedjék őszintén és becsületesen, valamint okvetlenül válaszolni: hány éves Bajor Gizi, Muráti Lili, Szelezky Zita, Tökés Anna, Tolnay Klári, Lukács Margit?

Válasz: Összesen 198. Becsületszavamra. Helyszűke miatt részletekbe sajnos, nem bocsátkozhatom.

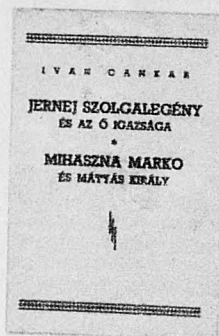
Ime, kedves vádlóm, kedves kisasszonyom, láthatja, hogy mindenkinek őszintén felelek. Nem vagyok körmöntont ember, ami a szívenem az a számon. Magánlevelezésemben is kíméletlenül őszinte vagyok. Ime egy kis szemelvény:

Levél. Uram! Amennyiben azonnal nem fizet, a lépéseket folyamatba teszem. Elvégre, ami sok, az sok! Őszinte tisztelettel és nagybecsüléssel igaz híve: Toponyák Lőrinc férfiszabó.

Válasz: Önnek tökéletesen igaz a van. Ami sok, az sok. Viszont ami kevés, az kevés. Nekem pedig egy vasam sincs. Minden pénzemet elnyaraltam.

Várkonyi Zoltán

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS

Ivan Cankar:
Jernej szolgalegény.
A nagyszerű költő a szlovén irodalomban ugyanaz volt, mint Ady a mi költészetünkben. A 208 oldalas regény ára fűzve 4 pengő 40 fillér helyett 1 pengő 40 fillér.

Megtakarítás
3 pengő.

A sport.

A sport történetének, az egyes sportágaknak ismertetése, a kiválóbb magyar és külföldi bajnokok és sportteljesítményeik méltatásával. Terjedelme 336 oldal, ára egészvászon kötésben 96 fillér helyett 80 fillér.

80 fillér.

Edgar Poe:
Grotteszk
és arabeszk.

Az ismert amerikai költő nagyszerű műve. A könyv 292 oldal, finom egészvászon kötésben 5 pengő bolti ár helyett 2 pengő 50 fillér.

Megtakarítás
2 pengő 50 fillér.

Bohuniczky Szeffi:
Az eszteregi hitbizomány.

Feszültséggel telt magyar tárgyú regény. Terjedelme 184 oldal, ára egészvászon kötésben 3 pengő 30 fillér.

Megtakarítás
1 pengő 70 fillér.

Ezeket a műveket részletfizetésre nem szállítjuk. Az árak bérmentes küldéssel értendők. Az itt felsorolt összes könyvek megrendelhetők Tolnai Világlapja könyvesboltjában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Kérjük a vételár előzetes beküldését. Utánvétellel 75 fillérral drágább, mert ennyit számít fel a posta. Ha nincs kéznél postabefizetési lap, akkor 3 fillérért akármelyik postahivatalban vagy trafikban kapható úgynevezett üres csekklap. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 9244.

Testvérek

IRTA RÓNAYGYÖRGY

A testvér reggel fél hétkor zörgetett be huga lakásának ajtaján. Fején sofőrsapka volt, karjára akasztva somfabot, kezében ütött-kopott barna táska. Nővére ahogy az ágyból kiugrott a zajra, meztéláb, kócosan, álomtól hunyorogva kukkantott ki a folyosóra.

— Uramisten! — sikoltott, amint a tagbaszakadt férfit meglátta, — hát ez is! Becsapta az ajtót, ráfordította a kulcsot, dideregve, kezét hevesen dobogó szívére szorítva, egy szál ingben állt a konyhában.

Kint a férfi dühösen lelökte a csomagját, az asszony hallotta, amint a folyosó rozoga korlátja tompán megreccsen, ahogy a táska kemény sarka nekivágódik.

— Nyiss ki, te boszorka! — dörmögött be a látogató. Az asszony nem mozdult, azon töprengett, hogy menekülhetne. Talán ha kiugrana az ablakon, félemeletem lakik, nem túl magas, legföllebb kicsit megütné magát. Vagy talán segítségért kellene kiabálni, de ez a Gáspár olyan nagyszájú, még behizonyítaná, hogy ő a hibás. Mit tegyen, hová fusson?

Mert az egyszer biztos, hogy Gáspár a váltó miatt jön. Mi másért is jönne, ép most, mikor eddig éveken át megvolt anélkül, hogy a hugát lássa? Igen, a váltó miatt. Megmondta ő ezt előre, de hiába volt, a

Géza bácsi, a Kálmán bácsi, a Lenka néni mind tiltakoztak és bizonygatták, kötelessége segíteni a fivérén, melléje kell állnia, mikor végre Gáspár is önálló életet kezdhet. Önálló életet akar kezdeni negyven esztendőskorára? Ha addig kibírta gyárban, műhelyben, kibírja eztán is. De a rokonság ostromolta, s ő végül engedett, kezességét vállalt Gáspárért a vállalatnál, ahol a saját műhelyébe szükséges holmikát akarta beszerezni, ezer pengőig, és Gáspár ezért ezer pengős váltót adott neki. „Látod”, mondták a rokonok, „ilyen gavallér ez a Gáspár”! Könnyű a semmiből gavallérkodni, váltót adni ezer pengőről, mikor egy huncut vasat nem lehet behajtani rajta. Ő bizony mindezt az első percben látta, de hát a rokonok előtt nem akart szívtelennek, önzőnek látszani; persze, beugratták, itt sírtak a lakásán, hogy jaj Istenem mi lesz szegény Gáspárral, de a pénztárcáját, azt aztán egyik se nyitotta ki.

Mintha nem tudta volna előre, hogy Gáspár az áruért soha nem fog fizetni! Tudta, hogyne tudta volna, elég jól ismeri, a tulajdon testvérét ne ismerne? A vállalat természetesen a kezessen szedte be, ami járt neki, és még hozzá a sok szaladozás, sok villamosköltség, meg az ügyvédek; egy se tudott rajta segíteni, ő a körmönfontak!... Gáspár meg ült lent vidéken, markába röhögött, hogy csak fizess, bolond! Igen, kérem, a markába röhögött! Van esziben fizetni, mikor ott van az a bolond nővére!

Most aztán tönkrement. A műhely megállt, nyakára zárgondnokot ültettek, újabb költség, még majd ezt is fizetheti ő, az ostoba, nagylelkű kezes. Nincs más útja Gáspárnak, el kell adni a műhelyt. Igen, ez egyszerű, de mi lesz az ő pénzével? Mi lesz az ötszáz pengővel, amit kifizetett érte, s a másik ötszázzal, amit ki kell fizetni, ha Gáspár esetleg megszökik a vételárral, ami könnyen kitelik tőle? Uramisten, minek is bonyolított bele ilyen lehetetlen ügybe! Ügyvédőtől ügyvédig szalad, könyörög, hogy pöröljék a váltót, de persze egy se pörölte, most itt az eladás, Gáspár úgy nullázhatja ki, ahogy akarja.

És még van képe idejönni, kora hajnalban az ő lakására! Van képe eljönni a testvérehez, akít becsapott, kiforgatott, akinek esztendőkkkel rövidítette meg az életét. Ki hívta? Mért nem marad otthon, ahol olcsó az élet, ha már ügyis tönkrement? Ide ugyan nem jön az ő nyakára, neki elég a maga baja. Elég nagy darab ember, keresse meg a kenyerét, ahogy tudja!

Minek jön? Hirtelen megakad benne a lélekzet. Minek? Hát a váltó miatt. A váltó

— Nézte testvére arcát és elszoromodott

Még ma kérje a lapkézbesítőtől 10 fillérért a „Hatszázmillió ember harca” című kis művet

itt van nála, tegnapelőtt szerezte vissza az ügyvédől, ott van a ruhaszekrény második polcán jobbra hátul a sarokban az ingek alatt, beletéve a takarékkönyvbe. Igen, a váltó és a fakarékkönyv... Gáspár megneszelte, hogy itt a váltó, meg hogy van valami megtakarított pénzcsekje, rátör hajnal idején, bottal jön és csomaggal, hogy kikényszerítse tőle; képes rátámadni pusztá ökölrel, akár kést is fog rá, meg is öli, amilyen rabiátus ember!

De hová meneküljön? Magányos asszony, gyerekei vidéken, nincs itt senki, aki segíthetne rajta. Mit mentsen? Magát, a pénzt, a takarékkönyvet, a váltót? Vagy a pár darab ezüstöt talán, amit Miklós bácsitól örökölték, s amire Gáspár úgyszólván mondta mindig, hogy őt illette volna?

— Hé nyiss ki, nem érted! — kiállott kint a férfi, és a somfabot végével keményen verni kezdte az ajtó üvegét.

Tönkrezúzza a lakásomat, gondolta az asszony, az én lakásomat, amit a szerény fizetésemből vettem, két-szobahallos öröklakás... Eszébejutottak az elmúlt évek, hogyan díszítette, csinosította a lakást, hogyan pucolta hetenkint az ablakokat, ajtókat, ragyogott minden a tisztaságtól. És most jön ez a...

A somfabot szaporán kopogott az ajtón. Az asszony megadta magát, kinyitotta előbb csak az ablakot, aztán az ajtót is.

— Nyughass már, — mondta félelemtől remegő hangon.

A férfi berúgta a csomagot a konyhába, kilökte zsebéből a friss reggeli újságot az asztalra, leverte cipőiről a port, lezökkent egy székre.

— Megjöttem, — nevetett rá nővére. — Hogy vagy, boszorka? Csoda, hogy el nem röpülsz, hogy néz ki a hajad? Ó te...

Az asszonyt a kedélyeskedő hang hallatára elfogta a düh.

— Szép, hogy megjöttél, — sziszegte, — nagyon szép. De itt barátom nem lehet dőzsölni. Ez az én lakásom, ide nem jöhetsz, ide nem hozhatod a moesos holmidat, a poloskákkal, nem fiam. Mit keresel itt? Ki hívott?

A testvér meg se rezdült.

— Bolond vagy te, — mondta nyugodtan. — Azt hiszed, akad olyan boldogtalan, aki ide akar jönni hozzád ebbe a bolondok házába?

— Akkor minek jöttél? Ebbe a bolondokházába.

— Látni akartalak.

— Ne mondd. Talán pénz kell.

Még ma kérje a lapkézbesítőtől 10 fillérért a „Világháború 1940-ben” című kis művet

— Nem. Nem kell pénz.

— Hát?

Megdermedt benne a vér. „A váltó kell neki”, gondolta.

— Hát? Megérdemled, hogy ilyen fogadtatás után megmondjam?

— Csak te ne oktass.

— Pedig rádérne. Amilyen bolond vagy.

— Könnyű neked, azért jöttél, hogy itt lebolondozz? Te csak éled világot, de én dolgoztam világleletben, mint a kutya, én nem feküdtem hasra, nem sütkéreztem a napon.

— Jó, jó, ezt már tudom. Van-e sok pénz?

— Pénzem? Nem, nincs, két pengőm van, nincs több, egy vas se. Hogy is volna nekem pénzem.

— Akkor jó.

A férfi fölállt, végig-sétált a konyhába, bement a hallba, belenézett a tükörbe, megfé-sülködött.

— Éjfélkor indultam, most érkeztem, egész éjjel utaztam, kicsit fáradt vagyok. Jó volna aludni egy órát.

— Hát aludj.

— A te lakásodban?

Az asszony nem felelt. Párnát hozott és takarót. A férfi lelökte cipőjét, végigfeküdt a heverőn, a következő pillanatban már aludt is. A nővér ottmaradt pár percig, nézte testvére arcát és elszomrodott. Csupa barázda volt ez az arc, szája körül

fürcsa, keserű, ismeretlen vonás... „Szegény”, gondolta; elérzékenyedett, aztán hirtelen erőt vett magán. „Szegény? Én is szegény vagyok, elég nekem egy élet gondja, a magamé. Megalszik egy kicsit, aztán menjen a dolgára. Én nem tarthatom.”

Lehajolt, fogta a férfi kopott cipőit, kivitte a konyhába, lekuporodott a sámlira, pucolni kezdte őket. Aztán reggelit készített, friss kávé főzött, s mire bent fölébredt a férfi, jó kávéillat lengte be a lakást.

— Szeretnék megmosakodni.

Szaladt szappanért, tiszta törülközőért. A törülközőt szolgálatkészen tartotta, míg a férfi mellére a hideg vizet csapkodta. Közben nézte erős karjait, hatalmas mellét, inas nyakát; bizony nem volt a régi már, a karokon megereszkedett kicsit az izom; „kicsit meg is pocakosodott” — gondolta. Régen, még akkor fiatalok voltak, maga friss menyecske, Gáspár kapós legényember, nyaranta sokat jártak ki a Dunára, Gáspár hanyattfeküdt, megfeszítette hasizmait, akárki ráállhatott a hasára, még csak mélyebb lélegzetet se vett. Pedig vékony volt, üregesen beesett hasú, mint egy kiéhe-

zett csikasz. De erő, az aztán volt benne.

Bizony, megpocakosodott. Istenem, hát nem vétek, hogy egy ilyen szép embernek dolgozni, szenvedni, őszülni, ráncosodni, pocakosodni kell? Hát nem úgy kellene tartani ezeket, mint ritka, nemes vadakat?

— Gyere reggelizni, — mondta megengesztelődve, mikor a férfi elkészült.

— A te lakásodban? A te ételéből?

Az asszony szemét befutotta a könny. A férfi nem vette észre. Kibontotta csomagját, az egész nagy bőrönd zöldpaprikával és száraz pogácsával volt tele; a pogácsa, ahogy kiborogatta az asztalra, kopogott, mint a kő.

— Látod, hoztam én magammal, ne fáradj. Addig, amíg itt leszek, kitart. Lehet, hogy este már megyek is vissza. Csak a vevővel kell tárgyalni.

— Vevővel?

— Azzal. — Elővette zsebkését, kenyeret szelt, zöldpaprikát hozzá, vaját kent abból a csomagból, amit hozott. Egy másik félkilósát a szekrényre lökött.

— Neked hoztam. Nem városi vaj.

— Van énnekem.

— Nem fogadod el?

Hallgattak. Később a testvér letette a kést.

— Mikor vagy itthon?

— Mikor hogy, — tért ki az asszony.

— Hát az ügyvéded?

— Mit akarsz te az én ügyvédemmel?

— Szeretném tudni, mivel tartozom.

— Az ügyvédemnek?

— Dehogy. Neked.

— Nekem?

— Hát nem vállaltál kezességet? Nem fizetél helyettem? Eladom a műhelyt, azért jöttem föl, ma intéztem el végleg a vevővel. Nem akarom, hogy tartozásom legyen nálad. Irj föl mindent, majd megadom. A villamost is, az ügyvédi költséget is, min-

dent. Hadd legyen egyszer rend. Először a testvérek közt. Minek viszálykodni? Nem igaz? Neked is jól jön az a kis pénz, nem?

— Hát végleg eladod? És mi lesz teveled?

— Velem? Majd csak lesz valami.

— De a mai világban...

— Beállok valahova segédnek, üzemezetőnek ha lehet, vagy sofőrnek, ha más nem megy, hordok téglát vagy zsákot. Még megvan a két karom, majd csak megélek.

— Negyvenhat esztendősd korodra!

— Te is negyvennégy vagy, mégis dolgozol. Pedig te nem vagy férfi.

Az asszony szeme megint befelhősödött, olyan jólesett ez az elismerés.

— Hát, — kezdte zavartan, — ha gondolod... amíg akad valami, nálam is lakhatasz. elég nagy a lakás, minék költsd a pénzed.

— Itt?

— Itt, itt. Aztán, tudod... az a pénz... neked nagyobb szükségem lesz rá, új életet kezdeni... szóval, mondom, ha már egyszer ügyis elvállaltam... tartsd csak meg... aztán majd ha nagyon gazdag leszel, megadhatod a fiamnak, jó? Na. Hát este csak gyere ide, meg lesz vetve az ágy. És itt a kávé, előbb ezt a vaját együk, ez tegnapi, aztán majd estére vacsorához a tiédet.

Nem mertek egymásra nézni. Sokáig tartott ez a csend, amíg a férfi föl nem állt, esetlenül végig nem simított a homlokán.

— Hát akkor megyek, — mondta.

Egyszerre nehéz lett a szíve. Huga oda ment hozzá, átkarolta a nyakát, megcsókolta.

— Na, szervusz, sok szerencsét. És este várlak.

Alighogy a férfi elment, szaladt a kamrába zsirért, lisztért, dióért, mogyoróért, nekiállt lázasan a sütésfőzésnek. „Hadd szedje össze kicsit magát szegény”, gondolta, és vígan dudolt, míg a habot fölverte.

ŐNAGYSÁGA BEVÁSÁROL

(Történik egy pesti cipőáruházban. A rádió gramofonlemezekkel önt kedvet a vásárlóközönségbe. E pillanatban éppen a Lohengrin nászindulója balzsamozza a levegőt.)

Kereskedő (a belépő hölgyhöz): Parancsolni méltóztatik?

Őnagysága: Cipőt kérek, de valami könnyebb muzsikával.

Kereskedő (lemez cserél): Jack Hylton megfelel?

Őnagysága: Inkább Lehár.

Kereskedő (hozza a cipőt): Prima Lehárú, tessék felpróbálni.

Őnagysága (leül): Adjon egy kis talpalá valót.

Kereskedő: Csárdást?

Őnagysága: Dehogy. A talpam alá kérek valamit, nehogy felfázzam. (Figyeli a rádiót.) Hát ez micsoda?

Kereskedő: Liszt-rapszódia.

Őnagysága (húzza a cipőt): Meddig fog ez tartani?

Kereskedő: Azonnal vége lesz.

Őnagysága: Micsoda? Olyan cipőt akar

maga a nyakamba sózni, aminek azonnal vége lesz?

Kereskedő: Boocsánat, én Lisztre gondoltam.

Őnagysága: Mi van még?

Kereskedő: Cármen, utólérhetetlen, nagyságos asszonyom, szavamra kár-men-ni más-hová. De szolgálhatnék Wágnerrel talán, az a szakmába Wág.

Őnagysága: Könyökömön nő ki.

Kereskedő: Tévedt nő, átdolgozással.

Őnagysága: Hogyan?

Kereskedő: Nálam, mint betévedt nő szerepel egy úrral.

Őnagysága: Miféle úrral?

Kereskedő: A Trubadúrral.

Őnagysága: Nem kell.

Kereskedő: Rigletto új rigó betéttel.

Őnagysága: Únom.

Kereskedő: De hát mit parancsol?

Őnagysága: Beethoven gyászindulóját szeretném hallani, antilop betéttel.

Kereskedő: Végtelenül sajnálom, de a gyászindulót a kényszeregyezségi tárgyalás napjára tartogatom. Legyen szerencsém akkor, nagyságos asszonyom... **DYMI**

Még ma kérje a lapkézbesítőtől 10 fillérért a „Hatszázmillió ember harca” című kis művet

A Kormányzó Úr a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére Belatiny Ivánnak, a Magyar Nemzeti Bank igazgatójának, pénzügyi téren szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. kincstári főtanácsosi címet adományozta.

Nagy kitüntetés érte Szrubián Dezsőt, a m. kir. államrendőrség főkapitányhelyettesét. Ófelsége Olaszország és Albánia királya s Ethiopia császára az Olasz Koronarend parancsnoki keresztjél adományozta számára. A ritka kitüntetés hírére társasági körökben őszinte örömmel fogadták.

Thuróczy Károlyt ünnepélyes formák között iktatták be Nyitra és Pozsony megyék főispáni méltóságába. A diszközgyűlésen megjelent Jaross Andor volt felvidéki miniszter, országgyűlési képviselő és Esterházy János gróf, a szlovákiai magyarság vezére is. Az új főispánt a m. kir. belügyminiszter megbízásából Sándor Jenő miniszteri tanácsos, a törvényhatóság nevében pedig Turchányi Imre országgyűlési képviselő köszöntötte.

A budapesti napilapok rendőri rovatvezetői a debreceni repülőgépkatasztrófa alkalmával elhalt rendőri riporterek emlékét az évforduló alkalmából a rendőri sajtóirodában márványtáblával örökítették meg. A fehér márványtáblát a következő felírás díszíti: „Hivatásuk teljesítése közben hősi halált halt rendőri riporterek emlékére. Molnár Béla, Peller György, Ruzsnyák Iván, Simor Miklós, Szilvássy József 1938 VIII. 10^{én}. Az emléktábla felavatásán az elhunytak hozzátartozóin s a rendőri rovatvezetőkön kívül ott voltak a Sajtókamara, az Államrendőrség, a Miniszterelnökség sajtóosztálya képviselői is.

Ugyancsak a második évfordulón avatták fel Ruzsnyák Ivánnak a Kerepesi temetőben lévő síremlékét. Simor Miklósnak az elhunyt fiatal író-újságírónak síremléke nem készülhetett el ez alkalomra, mert a tervező művész katonai szolgálatra vonult be.

Katonai szolgálatot teljesít Magyarország két volt miniszterelnöke is. Gróf Eszterházy Móric v. b. t. l., akit mint szkv. huszár főhadnagy, országgyűlési képviselőt alig harminchat éves korában 1917 nyarán

Heidey Szilárd repülőfőhadnagy és Papp Aliee esküvője (Jakab Jelő.)

Belatiny Iván

Szrubián Dezső

Tisza István gróf utódaként nevezett ki miniszterelnökké a király és vitéz Imrédy Béla m. kir. titkos tanácsos is.

Zsedényi Margit, Zsedényi Béla ny. h. államtitkár és felesége Huzella Margit leánya és Pándy László vegyész mérnök, Pándy Károly dr és néhai felesége Dömötör Izabella fia, augusztus 10-én déli 12 órakor tartották esküvőjüket a Kálvin téri református templomban.

Vitéz Haviár Gyula kir. közjegyző és neje középnyugabási Péczely Boriska leányát Híri-két feleségül vette Pé-

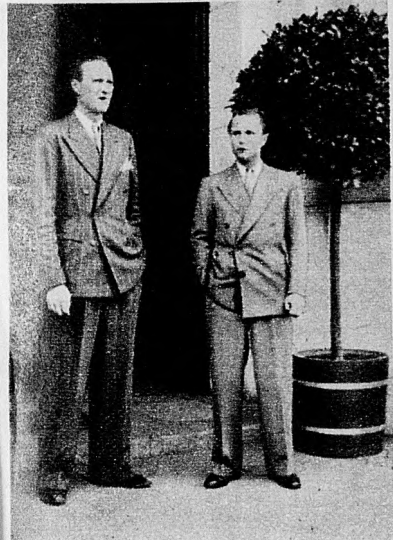
Délibáb

HATÁRÁN FELTÁRÁS
 MEGTARTÁSRA
 HATÁRÁN FELTÁRÁS
 MEGTARTÁSRA
 ENLEKERE
 MOLNAR BELA
 PELLER GYÖRGY
 RUSZAVAKIVAN
 SINDOR MIHALOS
 SZILVASSY JÓZSEF
 1935. VII. 10.

A hősi halált halt rendőri ri-
 porterek emléktáblája
 (Bojár felv.)

ter Sándor dr. ny. főszolgabíró
 és hitvese Schopper Irma fia
 Péter Sándor m. kir. főhadnagy-
 besenyői és velikei Skublies
 III és Dióssy Géza az Orszá-
 gos Földhitelintézet igazgatója
 augusztus 17-én déli 1/2 óra-
 kor esküdtek örök hűséget az
 Egyetemi templomban.
 Hedrey Szilárd repülőfőhad-
 nagy és Papp Alice házassá-
 got kötöttek.

Károly királyi svéd herceg
 Budapesten

Délbáb

Magyar állampolgár lett Salm Lajos gróf, aki huza-
 mos idő óta Budapesten tartózkodik. 1919 nyarán a bécsi
 Kärtner Strassen Salm gróf inzultálta több ízben a nép-
 köztársaság gyászos emlékü elnökét Károlyi Mihályt ezzel
 a felkiáltással: „Nesze Magyarországrét!”

Ujabb nyaralási hírek: Liechtenstein hercegné Andrásy
 Marica grófnő földvári villájában, Pallavicini György ör-
 gróf Fesletich György herceg vendégeként Keszthelyen, Gróf
 Somssich Lászlók, Kendeffy Lajos grófék, Kinsky her-
 cegné Széchenyi Kala grófnő és Károlyi Ferenc gróf Balat-
 ontellén tartózkodik, Röder Vilmosék Tihanyban bérlettel
 villát, Takátsy Judit Bledbe utazott, míg Reményi-Schneller
 Lajosné és Soldos Bélaék Balatonfüreden, Darányi Béláné
 jivére Haller Ferenc gróf birtokán, Bárczay Ferencné jelső-
 zoleai kastélyában, Samarjay Lajosék Balatonföld-váron,
 Kállay Györgyék Balatononiban töltik a nyarat.

Károly svéd kir. herceg pár napig Budapest vendége
 volt. A fenséges látogató, aki egy nagy külkereskedelmi
 vállalat élén áll, a magyar exportlehetőségeket tanul-
 mányozta.

Villatulajdonos
 lett Harsányi
 Zsolt, a népszerű
 író, a Végvár-
 ház igazgatója.
 Ötvenháromezer
 pengőért megvá-
 sárolta a Béla ki-
 rály út 25 szám
 alatti hatalmas
 földszintes villát,
 a hozzá járó 410
 ölnyi telekkel.

Imrédy Béla
 (Székely felv.)

Eszterházy Móric
 gróf

A balatonföld-
 vári teniszversen-
 nyek négy napi
 kemény küzdelem
 után véget értek. A társadalmi és sportszempontról egyaránt
 jelentős küzdelemben, melyet a Rauscher kupáért vívtak,
 részt vettek többek között: ifj. Bethlen István gróf, Paksy
 Józsefné, a verseny győztesei, továbbá Rausch Zoltán és
 Körmöczy Zsuzsi, akik második helyen végeztek, valamint
 Fesletich Ernő gróf, Ludi Salm gróf, Horváth Boldizsár,
 Geist Gáspár, Tamássy József, Alberti István, Heinrich
 István, Várady Miklós, Vértessy Sándor, ifj. Erney Károly,
 Báró Vay Frigyes, Somssich Pongrácz gróf, Ocskay György,
 Balás Iván, a hölgyek közül pedig Kendeffy Klára grófnő,
 Weissenbach Edit bárónő, Ocskay Eugénia, Iklódy-Szabó
 Éva, Havel Éva, Tilsch Juliette, Csáky Maridonne grófnő,
 Szilassy Nadine, Papp Mártha és Edil, Madarász Gyuláné,
 Madarász Eszter és mások.

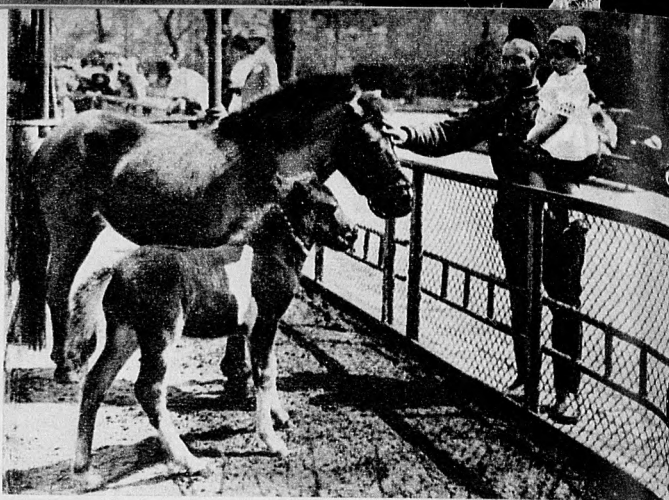
A visegrádi Salamon-toronyban túristaszállót rendez-
 nek be a közel jövőben. Öszintén gratulálunk az életrevaló
 ötlet megvalósításához.

CIMSZERZŐK

jelentkezzenek egy rendkívül elterjedt és minden házban
 nélkülözhetetlen cikk Budapesten és vidéken való eladá-
 sára. Ugy szólnán biztos vevőkhöz lesznek küldve. A ta-
 nulási idő alatt napidíjat kap. Ha szorgalommal van meg-
 áldva, hosszú időre biztosítja magának a rendes polgári
 megélhetést. Az ajánlkozó lehet nő is. Ajánlatokat e lap
 kijádonivatala továbbít eddigi foglalkozás, kor és vallás
 megjelölésével „Szívesen dolgozom” jelige alatt.

Sziám portréja

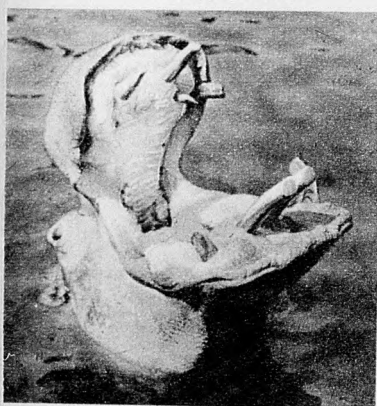

A PESTI ÁLLATKERT R.T.-TŐL AZ ÖRÖKIFJU SZIÁMIG

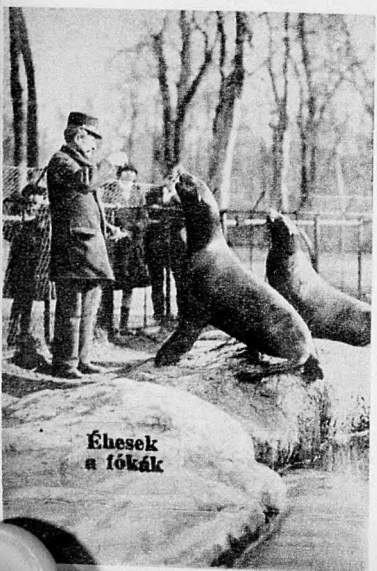
Jubilál az Állatkert, a Főváros egyik legszebb és legmodernebb intézménye, amelyre joggal büszke minden budapesti polgár, hiszen nagyságra a negyedik helyet foglalja el egész Európában. Nagy dolog ez, mert a mi Állatkertünk mindössze tizenhét katasztrális hold területű, míg például a berlini Zoo száz, a müncheni hatvan hold nagyságú... Ha azonban az Állatkert külsejét, csinoságát, rendezettségét tekintjük, akkor a legelső helyen áll az egész világon, annak ellenére, hogy belépőjegyeinek ára a legalacsonyabb valamennyi európai állatkert között.

Persze hosszú volt az út, amely a mai Állatkert őseinek az 1865 augusztus 9-én alakult Pesti Állatkert Rt.-nek létrejöttétől ideáig vezetett, hosszú és zökkenővel teli, míg a megnyitás napján bemutatott ötszázkilencvenhét állattól a mai négyezer létszámig eljutottak. És milyen nehezen, mennyi kitartással és áldozatkészséggel sikerült azt a kezdetleges Pesti Állatkert Rt-t is megalakítani. A világutazó Xantus János etnográfus és utazó már 1861-ben, amerikai útjáról hazatérve felvetette a gondolatot, hogy külföldi példára Pesten is állatkertet kellene létesíteni. Bár a tudományos élet kiválóságai között számos pártfogóra talált, mégis öt évnek kellett eltelnie, amíg a Pesti Állatkert Részvénytársaság végre megalakult. Érdekes feljegyezni, hogy az alakuláshoz szükséges első jelentősebb összegeket asszonyok adományozták. Gróf Batthyány Lajosnak, a szabadságharc vértanuhaltát halt miniszterelnökének özvegye és Kinszky grófné jegyezték az első nagyobb összegeket és néhai Gerenday József egyetemi tanár özvegye juttatta el az első nagyobb állatcsoportot az Állatkertbe. A megalakulás hírére aztán egyre több adomány érkezett, így Ferenc József az elsők között küldött harminc-három állatot a schönbrunni vadállományból, mikor pedig az 1866 augusztus 9-iki megnyitás után Erzsébet királyné megtekintette az intézményt, egy zsiráival gazdagította annak állatállományát.

Az érdeklődés azonban, amely az új vállalkozót kezdetben kísérte, csakhamar ellanyhult, bár a belépőjegyek árát negyven krajcárról harmincra szállították le, mégsem sikerült fedezni az etetési költséget sem. Így 1871-ben az eredeti részvénytársaság „Állat- és Növényhonosító Társaság”-gá alakult. A részvényeket alapító-oklevelekre cserélték át, a tagokat pedig öt forint évi tagdíj fizetésére kötelezték. De ez sem segített és az állatkert területén épült Ós-Budavára mulatóhely és Cirkusz béréből is csak rövid ideig sikerült a kezdeti színvonalat fenntartani annak ellenére, hogy 1872-ben

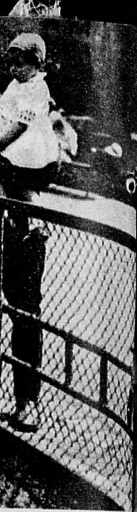

Az „Igazi” Jónás

Éhesek a fókák

Délibáb

**-TŐL
G**

bb és leg-
nden buda-
foglia el
llatkertünk
például a
ágú... Ha
dezettségét
gon, annak
rabb vala-
ert ősenek
nek létre-
eli, míg a
ttól a mai
mennyi ki-
leges Pesti
tus János
hazatérve
en is állat-
kiválóságai
kelltt el-
égre meg-
szükséges
ták. Gróf
halt mi-
vezték az
egyetemi
oportot az
adomány
t harminc-
pedig az
lyné meg-
tta annak
öt kezdet-
gyek árát
sem sike-
az eredeti
rsaság"-gá
át, a ta-
ék. De ez
vára mu-
sikerült a
1872-ben

Délibáb

megjelent az első elefánt, 1894-ben az első orrszarvú, 1895-ben az első viziló. Ferencz József király 1900-ban ajándékozta az állatkertnek a Sziám nevű hatalmas elefántot, amely minden rakoncátlanokodása ellenére ma is kedvence a látogatóknak. Sziámról az a legenda járta újabban, hogy százötven éves és még Napoleon küldte annakidején Ferenc császárnak. A valóság az, hogy Sziám ma ötvenöt éves és négy-öt éves lehetett, mikor a sziámi király kedveskedett vele I. Ferencz Józsefnek. Egyébként a régi állatkertből csak az ötvenöt éves Sziám és az ötvenéves Kondor maradt meg. Egy öreg elefánt és egy öreg ragadozó madár...

Az Allat- és Növényhonosító Társaság minden kísérletezés, állami és fővárosi támogatás ellenére végül is a tönk szélére került s 1907-ben a főváros vette át a vidéki cirkuszok hívójára süllyedt állatseregletet. Valóban csodát művelt! Ósbudavárát lebontatta, a cirkuszt kitelepítette s helyükre gyönyörű parkot varázsoltatott stílusos épületekkel. Anyagban gazdag aquáriummal, benépesített hatalmas tóval, tágas, a szabad természetet utánozó kifutókkal, amik lehetővé teszik, hogy az állatok olyan környezetben élhessenek, mint künn a természetben. A görbetükrök, amelyek a régi Allatkert bejáratát díszítették, átkerültek az Angol-park elvarázsolt kastélyába, de helyettük felépült Európa egyik legzebb pálmaháza. Mindenesetre szerencsés csere.

1912-ben nyílt meg a mai állatkert 2477 darab „lakó“-val s csodájára járt az egész ország. Később a háborús és az azt követő években átmenetileg csökkent a létszám, de a huszas évek közepétől állandó a fejlődés és javulás, úgy, hogy ma már több mint négyezer különböző állat található e jubiláló intézményünkben.

Mi változott mégis az évek folyamán az új, művésziesen átépített kertben? Talán csak az elefántok háza, amelyet eredetileg egy minaretszerű torony díszített. Ezt a tornyot bontották le, nehogy sértse a mohamedánok érzékenységét és elűnt a tópartról a krokodilusok zsúfedeles tanyája. Maguk a krokodilok a pálmaház külön medencéjében találtak fejedelmi új otthonra. Kuba, a háborúelőtti évek kedvelt elefántja sem hord már vidám gyereksereget a hátán, nyugalomba vonult. Az apróságok most ponnivolakon járhatják be az annyi tanulmányok látnivalóval zsúfolt gyönyörű kertet.

Minden megújult, megnövekedett az utolsó negyedszázadban. Csak két lakó akad, „akik“ még a letűnt régi időknek is tanúi voltak: Kondor, a keselyű és Sziám, az örökifjú elefánt...
p. t.

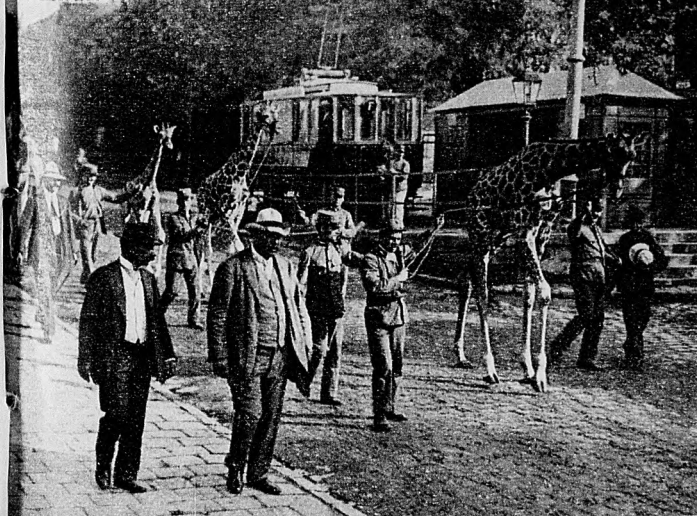

**Lappok is voltak az Allat-
kertben**

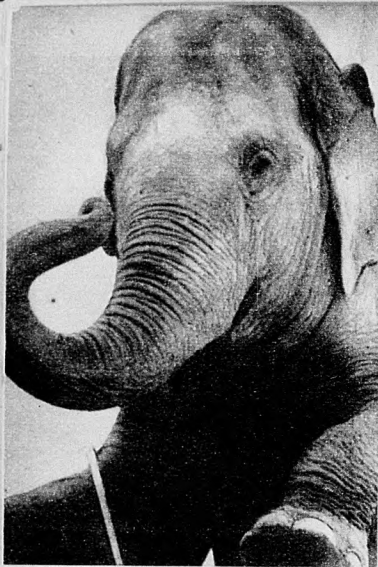

**Szultán, a pesti gyerekek
kedvence**

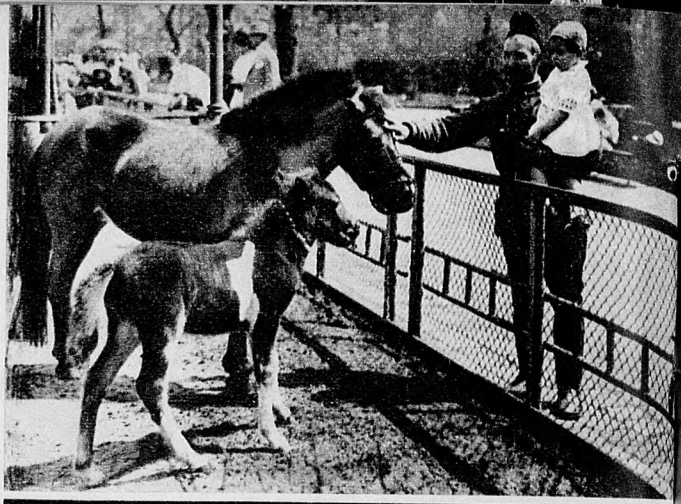
**Megérkeznek
a zsiráfok**

**A rab
párdus**

Sziám portréja

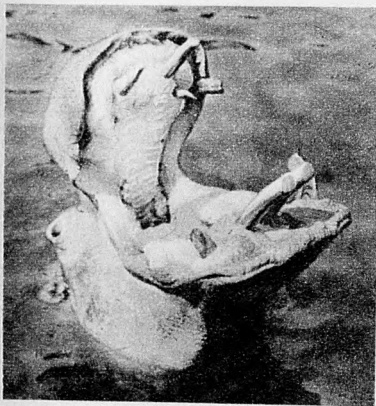
A PESTI ÁLLATKERT R.-T.-TŐL AZ ÖRÖKIFJU SZIÁMIG

Jubilál az Állatkert, a Főváros egyik legszebb és legmodernebb intézménye, amelyre joggal büszke minden budapesti polgár, hiszen nagyságra a negyedik helyet foglalja el egész Európában. Nagy dolog ez, mert a mi Állatkertünk mindössze tizennyolc katasztrális hold területű, míg például a berlini Zoo száz, a müncheni hatvan hold nagyságú... Ha azonban az Állatkert külsejét, csinoságát, rendezettségét tekintjük, akkor a legelső helyen áll az egész világon, annak ellenére, hogy belépőjegyeinek ára a legalacsonyabb valamennyi európai állatkert között.

Persze hosszú volt az út, amely a mai Állatkert ősenek az 1865 augusztus 9-én alakult Pesti Állatkert Rt.-nek létrejöttétől ideáig vezetett, hosszú és zökkenővel teli, míg a megnyitás napján bemutatott ötszázkilencvenhét állattól a mai négyezres létszámig eljutottak. És milyen nehezen, mennyi kitartással és áldozatkészséggel sikerült azt a kezdetleges Pesti Állatkert Rt-t is megalakítani. A világotjáró Xantus János etnográfus és utazó már 1861-ben, amerikai útjáról hazatérve felvetette a gondolatot, hogy külföldi példára Pesten is állatkertet kellene létesíteni. Bár a tudományos élet kiválóságai között számos pártfogóra talált, mégis öt évnek kellett eltelnie, amíg a Pesti Állatkert Részvénytársaság végre megalakult. Érdekes feljegyezni, hogy az alakuláshoz szükséges első jelentősebb összegeket asszonyok adományozták. Gróf Batthyány Lajosnak, a szabadságharc vértanuhalált halt miniszterelnökének özvegye és Kinszky grófné jegyezték az első nagyobb összegeket és néhai Gerenday József egyetemi tanár özvegye juttatta el az első nagyobb állatcsoportot az Állatkertbe. A megalakulás hírére aztán egyre több adomány érkezett, így Ferenc József az elsők között küldött harminchárom állatot a schönbrunni vadállományból, mikor pedig az 1866 augusztus 9-iki megnyitás után Erzsébet királyné megtekintette az intézményt, egy zsiráfial gazdagította annak állatállományát.

Az érdeklődés azonban, amely az új vállalkozó kezdetben kísérte, csakhamar ellanyhult, bár a belépőjegyek árát negyven krajcárról harmincra szállították le, mégsem sikerült fedezni az etetési költséget sem. Így 1871-ben az eredeti részvénytársaság „Állat- és Növényhonosító Társaság"-gá alakult. A részvényeket alapító-oklevelekre cserélték át, a tagokat pedig öt forint évi tagdíj fizetésére kötelezték. De ez sem segített és az állatkert területén épült Ós-Budavára mulatóhely és Cirkusz béréből is csak rövid ideig sikerült a kezdeti színvonalat fenntartani annak ellenére, hogy 1872-ben

Déliháb

Az „Igazi" Jónás

Éhesek a fókák

megjelent
az első
állatkert
rakoncátl
Sziámról
még Nap
ság az. K
mikor a
nek. Eg
Sziám é
fánt és c

Az
tezés, ál
szélére
szok ny
velt! Ós
lyükre
Anyagba
tágas, a
teszik,
mint kü
állatkert
varázsol
szébb p

1912
s csodáj
követő
évek kö
már töb
intézmén

Mi
átépített
detileg
tötták le
tűnt a t
krokodil
új ottho
ford ma
Az apr
nulságos
Min
zadban.
nek is
elefánt.

Megérkezne
a zsiráfok

megjelent az első elefánt, 1894-ben az első orrszarvú, 1895-ben az első viziló. Ferencz József király 1900-ban ajándékozta az állatkertnek a Sziám nevű hatalmas elefántot, amely minden rakoncátlanokodása ellenére ma is kedvence a látogatóknak. Sziámról az a legenda járta újabban, hogy százötven éves és még Napoleon küldte annakidején Ferenc császárnak. A valóság az, hogy Sziám ma ötvenöt éves és négy-öt éves lehetett, mikor a sziámi király kedveskedett vele I. Ferencz Józsefnek. Egyébként a régi állatkertből csak az ötvenöt éves Sziám és az ötvenéves Kondor maradt meg. Egy öreg elefánt és egy öreg ragadozó madár...

Az Allat- és Növényhonosító Társaság minden kísérletezés, állami és fővárosi támogatás ellenére végül is a tönk szélére került s 1907-ben a főváros vette át a vidéki cirkuszok nivójára süllyedt állatseregletet. Valóban csodát művelt! Ósbudavárát lebonttatta, a cirkuszt kitelepítette s helyükre gyönyörű parkot varázsoltatott stílusos épületekkel. Anyagban gazdag aquáriummal, benépesített hatalmas tóval, tágas, a szabad természetet utánozó kiutókkal, amik lehetővé teszik, hogy az állatok olyan környezetben élhessenek, mint künn a természetben. A görbétükrök, amelyek a régi állatkert bejáratát díszítették, átkerültek az Angol-park elvarázsolt kastélyába, de helyettük felépült Európa egyik legjobb pálmaháza. Mindenesetre szerencsés csere.

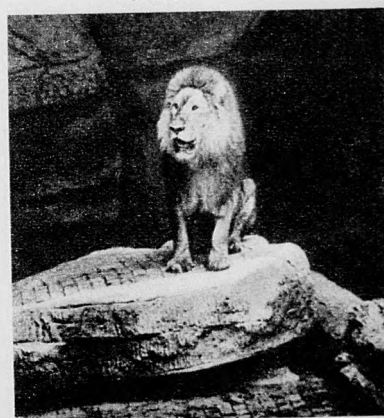
1912-ben nyílt meg a mai állatkert 2477 darab „lakó“-val s csodájára járt az egész ország. Később a háborús és az azt követő években átmenetileg csökkent a létszám, de a huszas évek közepétől állandó a fejlődés és javulás, úgy, hogy ma már több mint négyezer különböző állat található e jubiláló intézményünkben.

Mi változott mégis az évek folyamán az új, művésziellen átépített kertben? Talán csak az elefántok háza, amelyet eredetileg egy minaretszerű torony díszített. Ezt a tornyot bontották le, nehogy sértse a mohamedánok érzékenységét és elűnt a tópartról a krokodilusok zsupiedeles tanyája. Maguk a krokodilok a pálmaház külön medencéjében találtak fejedelmi új otthonra. Kuba, a háborúelőtti évek kedvelt elefántja sem hord már vidám gyereksereget a hátán, nyugalomba vonult. Az apróságok most ponnilovakon járhatják be az annyi tanulságos látinivalóval zsúfolt gyönyörű kert.

Minden megújult, megnövekedett az utolsó negyedszázadban. Csak két lakó akad, „akik” még a letűnt régi időknek is tanúi voltak: Kondor, a keselyű és Sziám, az örökifjú elefánt...

Lappok is voltak az Allat-kertben

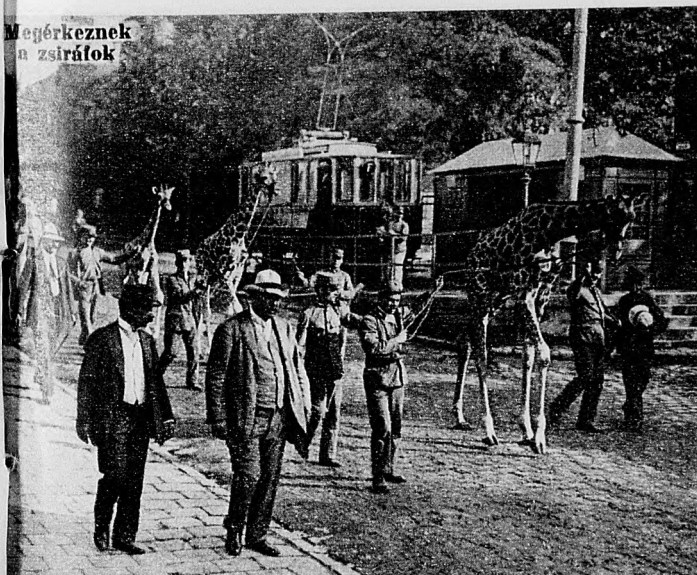

Szultán, a pesti gyerekek kedvence

A rab párdue

Megérkeznek a zsiráfok

ÖL

s leg-
buda-
alja el
ertünk
dál a
... Ha
tségét
annak
vala-

ésének
létre-
míg a
a mai
yi ki-
Pesti
János
atérve
állat-
óságai
tt el-
meg-
tséges
Gróf
t mi-
k az
etemi
ot az
omány
minc-
ig az
meg-
annak

ezdet-
árát
sike-
redeti
g"-gá
a ta-
e ez
mu-
ült a
2-ben
báb

Őszi divat — magyar modellekből

A Margitsziget aranyzöld fái közt játszódott le ez az első nagy nyilvános őszi divatbemutató. Mindnyájan kicsit büszkén, kicsit izgatottan mentünk ki, hiszen alig láttunk még tisztára magyar tervek, magyar szabók által tervezett és varrott ruhasorozatot. Most aztán volt részünk benne! 120 ruha vonult fel a Palatinus szálló halljában, szebbnél-szebb lányokon, nagyon elegáns, nagyon számos hölgyközönség jelenlétében. Lehetett vagy 2000 főnyi a veszedelmes közönség.

Feltűnő, hogy rengeteg az estélyi ruha és az aránylag kevesebb szövet- és sportruha. Nem tudható, a magyar ízlés dekoratív hajlamainak fele-e ez meg, vagy még nem egyeztek meg szabóink egy egységes délelőtti vonalban — tény, hogy egyetlen megjegyzésre érdemes *kosztümöt* láttunk: fekete, délutánra, nyakban és övön apró nercprémezéssel. Ezenkívül szenzációsan szép *kabátok*, puha, meleg anyagokból: ezüstsziürke színekben, ezüstrókával, beigeben barna nutriával díszítve, óriás prémzsebekkel és buggyos hátvonalal. Estére: fekete bársonykabátok ezüstróka csuklyával és két nagy zsebbel ugyancsak ebből a nemes prémből. Feltűnően szép egy *ezüstsziürke angora-ruha*, féloldalt raffolva, az újra feltámadt „vizesés” fodorral oldalt, nagyon diszkrét és elegánsak a hosszú kazakos fekete délutáni modellek: egyik *két nagy fekete flitter-zsebbel* a másik *fekete rojtos zsebekkel*, egészen testhez simuló hosszú, szoknyával. Feltűnően jó ízlésű, egészen párizsi kultúrájú egy *fekete-olivzöld délutáni ruha*, két olivzöld blúzos résszel kétoldalt. Egy japánuijas, bővállú fekete ruhának fehér, húzott vállvonala van, egy sötétzöld bársonyruha bő ujján két aranyesik szalad végig aranypailletből. Akad néhány *magyaros mintájú vagy hímzésű ruha*: egy fekete-fehér hímzésű kabát fekete kosztümszoknyához, fehér reverrel, egy szürke-piros szövtruha kétoldalt magyaros applikációkkal, egy fekete délutáni ruha fehér sárkózi szürgallérszerűen szabott háttal. A legszebb mégis egy *fekete-ezüstsziürke vascorázó-ruha*, amelyen világossziürke a mellrész, a két nagy zseb és hátul egy vállig érő darab: mindez ezüstgyöngyszegéllyel keretezve. Gyönyörűek a bundák: *mosómedve* és magyar *bárány* sporthoz, *mókus*, *perza* és *hermelin* délutánra és estére. Érdekes a *zsinórral összelartott nyak-* és a *sok szövetszegély* az idei bundáknál, meg az elálló, nagy prémzsebek.

38

Dé

ből

ez az
kicsit
ttunk
vezett
enne!
bnél-
gykö-
elmes

nyilag
deko-
veztek
hogy
ketét,
nkívül
ezüst-
nut-
hát-
csuk-
nemes
-ruha,
dorral
szakos
sebbel
összű,
túrjú
ésszel
fehér,
ujján
éhány
hím-
l, egy
ókkal,
n sza-
orázó-
seb és
géllyel
magyar
estére.
ély az

Délibáb

„Férjem nem hitt a szemének!”

*Azt állítja, hogy
évekkel látszom fiatalabbnak.*

„Igazán csodás változás!” — így szölt György. Alig pár hete ráncok és vonalak csúfították el homlokom, szemem és szám környékét. Ugy látszott, hogy már „bizonyos kort” értem el. Ma összes barátóim csodálkozva irigylik szép, tiszta, szinte fiatalos arc-bőrömet.

**ELMONDOM HO-
GYAN TÖRTÉNT.**

Rózsaszínű bőrtápláló Tokalon krém használok lefekvés előtt. „Biocel” van benne, a fiatal bőr emez értékes eleme, amelyet egy az egész világon ismert orvosprofesszor fedezett fel. Nappal fehér Tokalon krém használok, ez teszi bőromet tisztává, bársonyossá és megszabadítja a fekete pontocskáktól és kitágult pórusoktól.

A sok *estélyi ruha* közül legszébb egy fehérróka keppel, fehér, testhezálló ruha, bő ujjakkal, keskeny strassz-övvel, nemesvonalú egy fekete túllruha, fehér lehelletkönnyű csipkeszegéllyel és egy remekbekészült *menyasszonyi ruha*, fátol helyett apácás fehér krepdesin-fejkendővel, amely áll alatt is befogja a fiatal arcot. — A divatbemutató rengeteg eredeti, néha merész színfoltját lehetetlen mind megemlíteni, de még egy-két ilyen kísérlet és a magyar divat nem lesz csupán kísérlet többé!

Máthé Klári

IRTA: CSURKA PÉTER

Elterjedt a hír a faluban, hogy Zengényi Gyurka letette az ügyvédi vizsgát Pesten, jön haza holnap a délivel. Minden más világrongoló esemény eltörpült e mellett a hír mellett, mert Gyurka pontosan tizenhárom esztendeig küzdött a jogi tudományokkal mint „mezei” jogász és tizenhárom év alatt maga se tudja hányszor bukott meg az alapvizsgákon, szigorlatokon és hogy mégis megszerezte a doktorátust, fatális véletlenek tulajdonítottuk.

De most itt van ni! Letette az ügyvédi vizsgát!

Azt is mondogatták, hogy megingott Gyurka miatt a családi birtok. A gyönyörű Borka is azért nem tud férjhez menni Árvai Béla huszár főhadnagyhoz, mert a család most már nem tudja letenni a „kóciót”...

Minket, fiatalabbakat, akik azon a nyáron már otthon voltunk, csak az érdekelt, hogy Gyurka ügyvéd lett. A „Békésvári Irodalmi és Szellemi Front Asztalának” az elnöke ügyvéd lett. Ez a kultúraszta a „Dübögőhöz” címzett nagy vendéglő külön termében tartotta esténként üléseit, ott olvastuk fel alanyi költeményeinket, melyek majdnem kivétel nélkül a szerelemről, a nőről daloltak, nevének szólítva az imádottat félreérthetetlenül kihangsúlyozva nefelejtsszínű szemét, búbjós mosolyát, gyönysorfogsorát s más-

megyebeket. A lira dominálta asztalunkat, noha voltak köztünk tudósok is. Így a húszéves Csákvári fizikus volt. A perpétuum mobile volt kedvenc problémája s egyszer egy hús hajnalon, mikor véget ért az éji züllés, vagy izé, az ülés és mentünk át a folyó hídján, Csákvári ünnepélyesen meg esküdött a hajnali ég alatt, hogy ha egy hét múlva nem tárja „ház” elé az örök-mozgó kész megoldását és a szerkezetet, melyen már két esztendeje dolgozik, akkor itt ugrik be szemünk láttára a folyóba.

Sári Jóska husz éves geológus és közgazdász volt, az irodalmi és szellemi front asztalának főtitkára. „Az Alföld szikes földjeinek termékeny tétele” című munkájának litografált példánya közkezen forgott — köztünk. Egy példányt már tíz hónapja, hogy felküldött a földművelésügyi minisztériumba, de választ még nem kapott rá...

A főtitkár rendkívüli ülést hívott egybe a Dübögőbe. Elhatároztuk, hogy Az Irodalmi és Szellemi Front Asztala testületileg kivonul a vonathoz. Barcsa Miska, aki népszónoknak és politikusnak készült, mondja az üdvözlő beszédet.

Azt az indítványt, hogy vonuljon ki az önkéntes tűzoltóság dalárdája és énekeljen nemzeti dalokat, elvettettük, viszont elfogadtuk azt a zsebbevágó indítványt, hogy holnap vesztünk Tatainál Gyurkának egy ezüst cigarettatárcát.

Ott állt „Az Irodalmi és Szellemi Front Asztala” díszben a kis állomás előtt. Vártuk a vonatot. Mellettünk állt az öreg Zengényi ragyogó ábrázattal, zsinóros magyar ruhában, Zengényi nemzeti asszony sötét krinolin ruhában és az isteni Borka, mindannyiunk titkos szerelme.

Befutott a gyors. Minden a legjobban sikerült. Barcsa Miska olyan beszédett vágott ki, hogy falunk országgyűlési képviselője is, akit megválasztása óta három év leforgása alatt csak még egyszer volt szerencsénk láthatni, büszke lehetett volna. Az ezüst cigarettatárcát megható szavak kíséretében szerény magam adtam át. Gyurka sorra ölelgetett bennünket, fiatal barátait, mosolygott.

— Köszönöm, köszönöm, nagyon jól esik!... Ti, kis rongyosak, hehe, fene a dolgokat!... Ezt nem vártam, ezt nem vártam, na!

Ezzel az ünnepség véget is ért. Gyurka beült a családdal a batárba s kalaplengetve búcsúztunk tőlük. Biztosra vettük, hogy

Gyurka t...
 hogy több...
 dományos...
 böggői” lét...

Igy is...
 tek. Minde...
 hogy anny...
 összesen n...
 hét alatt.

Azon az...
 nak a kés...
 volna az...
 felfedezés...

sek és kor...
 Edison, M...
 nikus, Ke...
 tek a tud...
 egy húszé...
 az örök e...

Csákvári...
 lt, ideg...
 m indu...
 etet sem...
 — Ne s...

akkor...

De Csá...

akart se...

— Hal...

ugrik ma...

hajnal fel...

Ugy is...

hídon, eg...

magát a...

agrott a...

meglepeté...

hogy kiü...

következe...

villanás...

friss, har...

gát a hí...

Ekkor

AMI KÉ...

— Mi...

úr? Magá...

— Csit...

az nem t...

nap lesz.

VÁD

— Azz...

betört eg...

Mit tud f...

— Kér...

van szük...

vagyok.

Délibáb

Gyurka továbbra is kötelességének tartja, hogy többnyire krajcártalan irodalmi és tudományos elhivatottságú cimboráinak „dübögői” létezését támogassa...

Igy is lett. Örömteljes napok következtek. Minden este „ültünk”. Merem állítani, hogy anyyi lírai költemény széles e hazában összesen nem született, mint ezalatt az egy hét alatt.

Azon az estén azonban, mikor Csákvárinak a kész perpétuum mobiljének kellett volna az asztal elé kerülni, a világraszóló felfedezés súlyosságához mérten ünnepélyesek és komolyak voltunk. Na, nesze neked Edison, Marconi, két Bolyai, Galilei, Copernikus, Kepler, ti híres nagyfejük, elmehettek a tudományotokká. Lepipál benneteket egy hűszéves magyar tudós, aki felfedezte az örök energiát!

Csákvári későn érkezett. Nagyon sápadt volt, ideges, fáradt. Hiába lestük a szavát, mindult meg. Az örök-mozgó gépszerkezetet sem hozta magával.

— Ne szóljatok hozzá! Majd ha ő akarja, akkor...

De Csákvári csak nem akart szólni, nem akart semmit.

— Haljak meg, ha Csákvári be nem ugrik ma a Körösbe! — sügta Baresa hajnal felé mindenkinék.

Ugy is volt. Hajnalban mentünk át a hídon, egyszer csak egy ugrással átvetette magát a híd karfáján és fejfelé beleugrott a folyóba. Ez a művelet nem volt meglepetés számunkra, mert úgy is tudtuk, hogy kiúszik. A meglepetés csak azután következett, s abban állt, hogy egy szemvillanás alatt doktor Zengényi Gyurka, friss, harmincéves ügyvéd is átvetette magát a híd korlátján Csákvári után...

Ekkor minden líra és bor kezdett kipáro-

logni a fejünkéből. Mi van itt? Gyurka egész este szomorú és szótlán volt. Ez már nem tréfa!

De bizony tréfa ez, kérem. Nem lesz ebben a vidám történetbe semmi sötét folt, mert mind a kettő szerencsésen kiúszott a partra.

Ott ültünk a folyó partján a nyári hajnalban. Az Irodalmi és Szellemi Front kiváló fizikusa a cipőjéből csurgatta ki a vizet és közben öklözte a fejét.

— Meghalni se tudok!... Gyáva vagyok!... Pedig ha nem találom fel az örökmozgót, majd meglássátok, hogy...

Nem mondhatta tovább, mert Gyurka, az elnök úr közbeszólt csendesen.

— Sohse tudod kitalálni!... Legfeljebb belebolondulsz!... Abba pedig, hogy én nem tudom letenni az ügyvédi vizsgát, én fogok belebolondulni!... Aljas vagyok!... Ujra megbuktam perrendtartásból és táviratot adtam fel szégyenemben az apáméknak, hogy sikerült a vizsga!... De én se tudok elpusztulni, akár csak te, Csákvári...

Félesztendő mulva — közben Zengényi Borka férjhez ment a főhadnagyhoz — fagyos decemberi napon Gyurka szállt ki a vonatból. Most nem várta más, csak Csákvári. Pár szót váltottak csak, mert Csákvári két bőröndöt cipelt és felszállt a vonatba.

— Abbahagytam az örökmozgót — kiabálta Csákvári a vonat ablakából. — Kineveztek Mezőszegaljáró járásbíróági díjnoknak!...

— Én meg a főtéren nyitom meg az ügyvédi irodámat! Szervusz, öcskös!... De azért foglalkozz az örökmozgóval, hátha kitalálsz?!... Látod, én is letettem az ügyvédi vizsgát!...

A DÉLIBÁB HUMORA

AMI KÉSİK, NEM MULIK

— Mit hallok Mácsik úr? Magánál tegnap tűz volt?

— Csitt esendesebben... az nem tegnap volt, de holnap lesz.

VÁD ÉS VÉDELEM

— Azzal vádolják, hogy betört egy vaskereskedésbe. Mit tud felhozni védelmére?

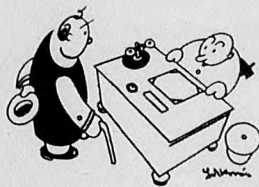
— Kérem nekem vasra van szükségem. Vérszegény vagyok.

VENDÉGLŐI HUMOR

— Halló főúr, mikor ölték le ezt a csirkét?

— Bocsanat a csirke életrajzi adataival nem szolgálhatok, — tudniillik csirkéhez csak saláta vagy kompót jár.

AZ IDEGEN SZÓ

— Érti a stenografiát?

— Oh kérem, nemcsak érttem, de folyékonyan beszélem is.

NEM AKADÁLY

Főnök: Magát kétheti fogházra ítélték. Azonnal távoznia kell a vállalatomtól.

Alkalmazott: Miért kérem? Leülhetném én azt a szabad-ságidőm alatt is.

KÉT FESTŐ A TÁRLATON

— Hát ez mégis csak disznóság. Nézze csak milyen magasra akasztották a képmet!

— Legyen nyugodt. Majd lehúzzák a kritikusok.

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben válaszokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem őrünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Margit, H. Teljesen elegendő, ha a levelet a Hunnia-filmgyárba küldi (XIV, Gyarmat ucca 39).

R. T. Budapest. Hogy mit írjon? Azt Önnek kell legjobban tudnia. Ha lapunkat olvassa, könnyen kialakíthatja magának a témákat. A fiatalság sohasem bűn, igaz, hogy a tehetségtelenség sem. Ez utóbbi csak akkor kárhozzatható, ha erőszakos. Mást nem tanácsolhatunk, mint amit már mondtunk: dolgozzék. Örülünk, hogy Kassán olyan jól nyaralt.

H. Margit, Budapest. T. P. címe: 20-th Century Fox-Studion. Hollywood. California.

D. Z. Budapest. Az ígért képet várjuk. Amennyiben idejében megkapjuk, szívesen közöljük.

Kloszk. (6.) Ha bálban, vagy táncmulatságon óhajt bemutatkozni valakinek, akkor a rendezőt kell felkeresnie, hogy bemutassa az illetőnek. Ha azonban közös ismerőst fedez fel, akkor természetesen, hogy azáltal is bemutatkozhatik.

Isten veled. (40.) A verset legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük.

Vadvirág. (30.) Nyert, mert a filmet két évvel ezelőtt csinálták.

Rubrov J. Szeged. A fogadást az nyerte meg, aki azt állította, hogy a két film főszereplői nem azonosak.

Titkos házasság. Nehezen tudja megoldani a dolgot. Sok követelmény van, de ezek közül legfontosabb a hathónapi helybentakás. Szerencsésebbnek tartanánk azt a megoldást, hogy az elintézésel várnak néhány hónapig, hátha akkor bonyodalmak nélkül elintézhetik az ügyet. Különben nincs sok értelme a dolognak, mert Budapestről is értesítik az illetékes hatóságot. Várik meg tehát a család beleegyezését.

H. L., Aszód. Anyagtorlódás miatt csak a közeljövőben foglalkozhatunk az ügygel, amint tudunk valamit mondani, válaszolunk az üzenetekben.

Fiat. A kérdezettek közül Sz. L. a Vig-színházban, P. I. a Nemzeti Színházban, S. E. pedig a Royal Varietében kapja meg legbiztosabban a levelet.

Nyaraló. Minden számunkban foglalkozunk nyaralóhelyekkel és az ott nyaralókkal. A nyári szezon lezárása előtt még egyszer áttekintő beszámoló adunk a fürdőhelyekről.

TÖBB MINT 3000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

H. D., Zombor. Magánjellegű képet sajnos nem közölhetünk.

Mezarthim Felesége színésznő, de már nem játszik. A kérdezettek közül a színésznő 26 éves, a színész 30.

„Ők a kedvenceim“. Legokosabb, ha a művésznek színházi címére küldi a levelet: T. I. Fővárosi Operettszínház, M. L. Víg-színház és H. H. Erzsébetvárosi Színház.

Picurka. M. L. nem magyar származású, tudomásunk szerint amerikai.

Göröngyös utakon. Versei közül egyet sem találtunk közölhetőnek. Hiába szép a benyű megírt hazafias érzés, ha a versek vígasztalanul kezdetlegesekek. Így tehát semmi jóval sem bízathatjuk.

Csalódott II. Jelentkezék az illetékes katonai hatóságnál, ahol megvizsgálják. Reméljük, hogy terve sikerül. Sok szerencsét.

E. Á., Kistelek. K. K. címe: Víg-színház.

H. Pirokska, Budapest. Kérésével forduljon közvetlenül a szerzőhöz. Budapesten lakik.

G. T., Budapest. A munka nem szégyen. Örülünk, hogy dolgozik és megelégedett. A rejtvények közül négy közölhető. További jó munkát kívánunk.

Magdi, Kassa. Nagyon kíváncsiak voltunk a képekre. Határozottan tetszik. Viszont vigyázzon arra, hogy ne siesse el a dolgot; fiatalok, várhatnak még.

D. B., Budapest. Nem tévedett, valóban a „Szép Heléná“-ban éneklük a kérdezett betétet.

B. M., Villány. Kedves levelére leközelebb visszatérünk, addig csak annyit mondhatunk, hogy minden nehéz helyzetben találhat megoldást.

Többeknek. Minden érdeklődést és hozzájárulást örömmel veszünk és lehetőség szerint teljesítjük is olvasóink kívánságait. Többben érdeklődnek, hogy mikor tűzünk ki valamely pályázatot. Megnyugtató olvasóinkat, hogy hamarosan egy nagyon érdekes pályázatot indítunk meg.

R. József, Budapest. Kéziratot nem küldünk vissza. Versei használhatatlanok, nyugodt lélekkel ajánljuk, hogy hagyja abba a versírást, mert fejlődésre semmi reménye sincsen.

„Aki mer, az nyer“. A bátorság még nem jelent tehetőséget. Beküldött kéziratai nagyon-nagyon gyengék, a levélben említett „isten szikrá“-nak még csak a nyomain sem fedeztük fel.

Előfizetési árak:

1/4 évre 1 pengő 80 fillér, 1/2 évre 3 pengő 60 fillér

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:

14—23—39 és 14—23—50

A megf

Vízszint
amerikai
megjelent
sége. 12.
Enekel
prepozíció.
talentum
kötőváros,
szal, olva
metül. 23.
Nyomtatás
Általános
jass nyelv
déli ága.
31. Kellen
a fának.
tató szó.
Ismert n
neve. 38.
jelent. 40.
felesége.
kiabálni.
46. Fiata
nészno (z
Függőle
mas kelet
3. Megref
6. A husz
Monte Chr
becenév.
színészno.
Tetejébe.
nek, a k
24.

8.2.
2.2.
2.2.

MAG

A mult

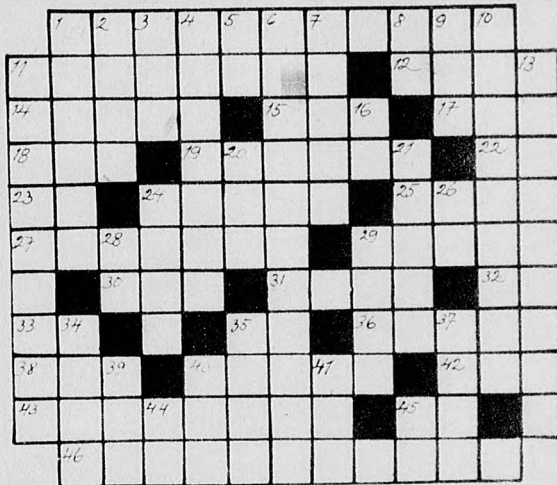
Vízszint
14. Made
Ke. 18.
23. Rana.
(uralg).
Ahá. 39.
páholy.
Függőle
szul. 3. A
8. Idéz.
Sacha G
A lepke.
34. Ehip
At. 43. F

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő augusztus 29. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: 1. A legszebb szöke amerikai filmszínész. 11. Az írásban megjelent szellemi termékek összessége. 12. Bérghazdaság, földbirtok. 14. Énekel (tájszólással). 15. Német prepozíció. 17. Ógörög pénzegység, a talentum hatvanad része. 18. Finn kikötőváros, ma Turku. 19. Kora tavaszszal, olvadáskor van. 22. Ó — németül. 23. Ékezzettel: háziállat. 24. Nyomtatás céljára készült öntés. 25. Általános személyi megnevezés — jassz nyelven. 27. A keleti szlávok déli ága. 29. Szemléltet. 30. Basané. 31. Kellemes illatú virága van ennek a fának. 32. Bibe belseje. 33. Mutató szó. 35. Ékezzettel: keresztül. 36. Ismert német filmszínész keresztneve. 38. Idegen összetételben újat jelent. 40. II. Vak Béla erélyes kezű felesége. 42. Rag. 43. Teljes erőből kiabálni. 45. A holmium vegyjele. 46. Fiatal amerikai énekes filmszínész (zárt betűk l, d.).

Függőleges sorok: 1. Egykor hatalmas keleti nép. 2. Figyelmeztető szó. 3. Megreformált eszperantó. 4. Lelni. 5. Fokozat. 6. A huszár. 7. Régi magyar nemesi családnév. 8. Monte Christo börtöne volt. 9. Angol-amerikai férfi becenev. 10. Idegen női név. 11. Amerikai filmszínész. 13. Francia drámai filmszínész. 16. Tetejébe. 20. Folyó — spanyolul. 21. Schaffernek, a kitűnő magyar futballedzőnek beceneve. 24. ... sók, kémiaiban a kálium vegyületei.

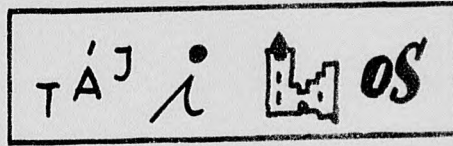
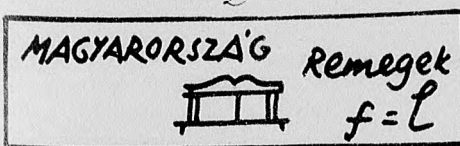
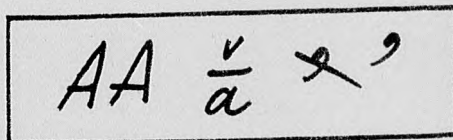
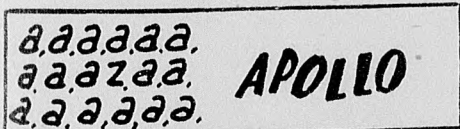

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 11, 46, függőleges 6, 11 és 13

26. Névelő. 28. Egyiptomi napisten. 29. Lakásában. 34. Légy bátor! 35. Egyidőbeni löverseny-pályájáról ismert pestkörnyéki falu. 35. Shakespearé szülővárosának folyója. 39. Állati férőhely. 40. Pityókás része. 41. Vissza: volt kutyafilmsztár egyik neve. 44. Korjelző — röviden. 45. Feltételes kötőszó.

Payper

KÉP ÉS BETŰREJTVÉNYEK

A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtése

A 33. számú betűrejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Fraknói Vilmos. 13. Radir. 14. Madeira. 15. Evet. 16. Náséb (Bésán). 17. Kc. 18. Darányi. 19. Zomáh (Hámoz). 21. As. 23. Rana. 24. Szanatórium. 29. Tulipán. 30. Glaru (uralg). 32. Ale. 33. Este. 35. I i. 36. Per. 38. Ahá. 39. Amt. 40. Rikítani. 43. Eber. 44. Emeleti páholy.

1. Versenyen kívül. 2. Jön a koronatanu. 3. Hadászati felszerelés. 4. Vékony deszka kerítés.

Jutalmazott megfejtők névsora

Függőleges sorok: 1. Fred Astaire. 2. Rava-szul. 3. Ader. 4. Kitérni. 5. Nr. 6. Imái. 7. Vas. 8. Idéz. 9. Leborult. 10. Mi. 11. Orkán. 12. Sacha Guitry. 16. Nyitás. 20. Mama. 22. Ór. 25. A lepke. 26. Aperte. 27. Ontani. 28. Ig. 31. Rimel. 34. Ehip (Pihe). 37. Eil. 39. Abo. 41. Im. 42. At. 43. Eh.

Helyszűke miatt csak a megfejtők teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Kovács Péter, Sz., Székely Imre, D., Havas Béla, K., Móra Dezső, Bp., Vitz Béla, Sz., Dániel Géza, K., Abonyi István, D., Hires Géza, Sz., könyvjutalomban részesültek.

NAPOK ALATT VÁLT KÖZISMERTTÉ!

A modern háborút, a szárazföldi, légi és tengeri haderők szükségszerű összműködése jellemzi. Valamennyi fegyvernem korszerű ismertetésére kiterjeszkedik székelyi Nyíry László ny. vezérkari ezredes most megjelent kitűnő műve, amelynek címe

HATSAZÁZMILLIÓ EMBER HARCA

Különösen figyelemre méltóak a tengeri háborúról írt fejezetek, valamint a hadviselők tengeri haderejének és a különböző csatahajó-típusoknak ismertetése. Mindezek, valamint a földközítengeri hatalom kérdésének korszerű megvilágítása a művet nélkülözhetetlenné teszi mindazok számára, akik az aktuális események forgatagában eligazodást keresnek.

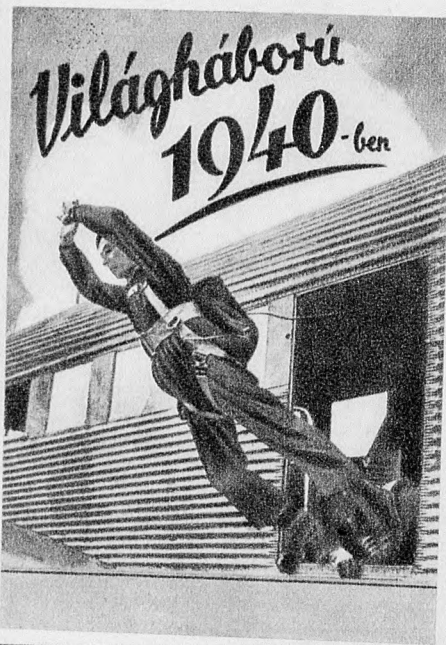
A 64 oldalas, ragyogó képanyaggal dúsan illusztrált könyvecske ára

MINDÖSSZE 10 FILLÉR.

Megvásárolható trafikokban, könyvkereskedésekben, lapkihordóknál. Azok, akik postán rendelik meg, bérmentve kapják, ha 14 fillért levélbélyegekből beküldenek Tolnai Világlapja könyvesboltjába (Budapest, VII, Dohány ucca 12 sz.)

Különleges eseménye volt a magyar könyvkiadásnak

székelyi Nyíry László ny. vk. ezredes **Világháború 1940-ben** című művének megjelenése. Az események száguldását nyomon követő gyorsasággal jelent meg e mű, a legaktuálisabb, legkitűnőbb képanyaggal és megfelelő térképekkel illusztrálva. Szerzője a hadászat tudományának avatott tollú ismerője, aki széleskörű szakismerettel, de mindvégig népszerű formában tárgyalja azokat a hadieseményeket, amelyeknek kimenetelét az egész világ lélegzetviasszafojtva figyelte. **Rövid idő alatt 200.000 olvasót hódított meg e könyvecske! A mű terjedelme 64 oldal, 46 képpel és 3 oldal térképpel. Ára az egész világon egyedülállóan olcsó, mindössze 10 fillér.**

Kapható könyvkereskedésekben, trafikokban, Tolnai Világlapja lapkihordóknál. 14 fillér postabélyeg előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja könyvesboltja (Budapest, VII, Dohány ucca 12), postán bérmentve küldi meg.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat mélynyomása, Budapest
Nyomatott a nyomdászat 500-ik évében